

Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka.

Odział Rękopisów

Zespół (fond) 4

ZBIÓR RĘKOPISÓW BIBLIOTEKI BAWOROWSKICH

Dział 1

77. Dom Łodziów. Starożytność i Genealogia PanSów z Bnina Opalińskich. Poł. XVIII w.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМ. В. СТЕФАНИКА АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

Фонд
ОПИС
Од. зб.

Бав-77

Nr. 77. I. $\frac{d}{3}$
Dom Ludwika Opalińskiego

II. A. 20

2.

1

DOMV ŁODZIOW STAROZY TNOSC Y GENEALOGIA PANOW ZE BNINA OPALINSKICH.

Gnota nasz Kompas który nie wpułnocy
Ale wpuł zbytlow bije: niech się smocy.
Y wzytko bydło Protheowe iezy.
ŁODZ nasza przecie swym pedem pobierez.

Jan Kochanowski w Pieśniach. Ścieg: 2. Pieśn. 17.

Krotki tych wierszow wyklad.

- a. Kompas. To jest którym się zeglarzycy miarkują y nawig kierują
- b. wpuł zbytlow bije. Gnoty miejsce Filozofowu zdaniem we
wodku jest interduo extrema które Kochanowski zbytłami
barro do bize et proprie nazyma. To tedy medium Gnota skarwie.
- c. Bydło Protheowe. Poetowie przy odmiany w różne bestyalskie postaci
Proteusa, w rozmaite ludzi z tych na różne co raz wrodnie rozpuszczonych
Sens tedy tych wierszow jest taki. Bieg życia mego, który jest
podobny Łodzi płynący do portu. Ma miasto Compassu zeglarzkiego
Gnotę. Ja gdzie skarwie, tam ja choćby roztyscy zli ludzie przetrza
drali poyde, abo ruczey swym pedem pobierez.

Filij emulatores estote Legis & date animas vestras pro testamento Patrum
vestrorum & mementote Patrum operum, quae fecerunt in generationibus
suis et accipietis gloriam magnam et nomen aeternum. Lib. 1. Mach. c. 2. v. 50.

Nunc autem dicit Dominus: Quicumque glorificauerit me glorificabo eum: Qui
autem contemnunt me, erunt Ignobiles. 1. Reg. c. 2. v. 30.

Corona Senum Filij filiorum, et Gloria filiorum Patres eorum. Prouerb. c. 17.

Filij Bersellai quesierunt Scripturam Genealogia sua, et non inuenerunt, &
eieci sunt de Sacerdotio. Esdra 1. 1. c. 2.

Ita probro dabatur $\alpha\gamma\epsilon\upsilon\epsilon\alpha\lambda\omicron\gamma\iota\tau\omicron\nu\epsilon\iota\omicron\upsilon\epsilon\iota$

Optima hereditas a Patribus traditur filijs omniq; patrimonio, praestantior, gloria virtutis
rerumq; getarum, cui dedecori esse nefas. Cic. 1. 1. de Off.

Apud Romanos ius gentilitatis proximum iuri libertatis. Bisariam enim Cives diuisi.
Qui genere, virtute, copijs antecellebant ii Patrij, id est ut Liuius deriuat, qui Patrem
iure potuerunt quos Athenienses $\epsilon\upsilon\tau\alpha\tau\epsilon\sigma\iota\delta\epsilon\varsigma$ vocabant. Alij uero his notis inferiores,
Hebei, noui, ignobiles, et per ignominiam, Terre filij dicebantur, velut fungi, qui sine stirpe
aut semine suapte proueniunt. Vide far. Sigoniam de Ant. iure ciuim. Rom. lib. 1. c. 7.

Sed ut magnum est claris ortum esse maioribus, ita si uita degenerat id ipsum dedecus
et ignominiam auget. Unde opere praetium est adscribere locum ea oratione et hanc
apud Sallustium. Qui homo stirpe nouus, sed factis illustis sic deinde nobilitatem Ro.
manam exagitat. Contemnunt inquit nouitatem meam ego illorum ignauitiam mihi fortuna
illis probra obiectantur. Quamquam ego naturam unam et communem omnibus exi
stimo sed fortissimum quemq; generosissimum esse. Quod si iure despicunt me fa
ciant idem maioribus suis quibus uti mihi ex virtute nobilitas capere inuidem hinc
in meo erga inuideant labori innocentia periculis etiam meis, quoniam per hec
illum capi. verum homines corrupti superbia, ita etatem agunt quasi honores ve
stros contemnunt: ita hos petunt, quasi honore uixerint. Ne illi falsi sunt
qui diuersissimas res pariter expectant, ignauis uoluptatem et praemia virtutis.
Atq; etiam frustra maiores suos attollunt, et eorum fortia facta memorando, cla
riores sese putant: quod contra est; nam quanto uita eorum praeclearior,
tanto horum socordia flagitiosior. Maiorum enim gloria posteris lumen est
neq; bona neq; mala eorum in occulto patitur, et peperisse nobilitatem melius est
quam acceptam corrupisse. ————— quis enim generosum dixerit huncq;

Indignus genere et praeclearo nomine tantum.

Insignis? ————— ut Inquit Iuuen. cuius Satyrâ octauâ
hac de re uide.

X.

PRZEDMOWA Do Czytelnika.

23

Kordemu ktokolwiek się Szlachcicem Wrodził przystoyna y pożyteczna rzecz jest, patrzeć w Starożytność Domu swojego, uważać jako Pradkowie dotego najwyższego przykład z cnotliwych postępków ich, y oto się starać aby od nich raz nabyte ordo by Domu, nie tylko nie zgubione ale y ciotrem rozmnożone być. Szpetne owo a niemal doszłodzieniem prawdziwe przysłowie. Flanka Domu bohaterkie dzieci. Tak się bowiem pospolicie dzieje że nie dziedziży w Oycowski przemioty potomek, y na samo dobre mienie tylko, a nie dzielność rozszedł y od wagi Prodka swego następuje. Biega najwziętsza przeymna niepamięć y zapomnienie Starożytny Domu swego brzozy. Zgadzę chwalebna rzecz widać drac młode serca wspomnieniem y pochwałę braci wosobich optime docemur exemplis, y równieca rozas chciwość Staroy, Starone wielkich ludzi imię. Ale jeżeli obce przykłady tyle mogą dalekości więcej własne y domowe. Te obce jako dług iaki, y powinności wyciągają ponas, abymy godne imię Prodka nosząc nie stracili odmiennymi postępkami. Te nas straszą, te nas uczą, te nam cnotę y poświęciwość Starożytną przed oczy stawiają y mają kalizę szczęście rodziny zatrzymywając tymre sposobem jako jest nabyte rozkazania. Dla tej przyczyny to o Domu twoim piśmo brze Pana Marcina Żegockiego najwzd concepcowane y X. Andrejowi Szpalinkiemu Biskupowi Poznańskiemu oddane przydawoży to co po resumi reyo supererat annatandum podarowam posteritati tym umyślem aby intra archiwum priuatum Domus schowane rozbudzato serca potomności do spraw zaroznych y postępkow. Do tej pierwotey przyczyny mam ydłużę to jest aby Pradkowie nasi mile wspomnienie et famam posthumam, y ten (ze tak rzekę) należyty Gnoście tribut y posag od pamiętney odnieśli potomności. Detur hoc illustrium virorum glorie. aby z nimi niezginęły sprawy ich: y niech mają tę lubo matę, powinność jednak nie rzekę nagrodę. Potę jest sama sobie Gnota) bez przynammię wzdriędnosc.

Z tych tedy dwóch przyczyn karawoży przepisałę tę broszę Pradkow pamiętli: goraco a pokornie Bogu mego prozę aby Dom nasz, który miał dotąd w obiece y opatrności, pro wadził w dalsze ciary na chwale Śmiercia swego. Jeżeli on wbiarzi tego w Gnoście Starożytny y wopobności nieustanie aby te Gnoście ten y Lancach reyo następniczych wnukow y prawnukow tnoat długo nieprerwany. Jeżeli by zaś szczęściem umieniony miał co rozproczyć od Gnoście ex exemplo maioram, aby pierwey stracony był a niezłoty. Bode strzelony. Generationis iniqua dire sunt consummationes mowi Primo. lozite Fortuna cum moribus immutantur. Historyk Dymalski. y do tego trwo bogoślawienstwo Pańskie. poład pobożność która ie zasturza.

A tak do Was o nati natorum do Was mowię, te lilka two obracam upominając na przed, abyscie Bogu wiary prawdziwey Katolickiey statecznie dotrzymali, Kosciola reyo podług sil Waszych y zdolności bronili. Potym Oycynie w szperzeniu Prawo w zatrzymaniu postanowienia reyo wochotnym, w niebesprezentowach ratunku wopil: onym o dobro pospolite Staraniu Żelazie y serce Sturzy. Auantiam et ambitio nem strzeżąc się, y wiedząc że tym tylko lorda Rępa rozprod się psue

asp. b. p.

a potym upada. Nakoniec te powinności Bogu y Ojczyźnie oddawszy życie swe praca-
dzili godnymi Wrodzenia Sprawami przełotne y chytne, potępli, nieczerość y obłudę,
to jest przepiarni ludzkiej truciźnie, prawdziwą przez od siebie oddalając et unctis
uite officij Staropolska ona porządność zachowując. Za którą nieomielnie terzynie
trudnie y statecznie tendrie, albo raczej po Chryściansku Błogosławienstwo Pan-
skie to sprawi ze y dawne wcale zatrzymacie ozdoby, y nowych co raz
więcej przyczynicie.

Domu ŁODZIOW pokazana y wywiel- dziona Starożytność.

Nietylko dawnych Domow y Starożytnych Family, ale co wiecra narodow *Panatto*
wielkich doskonale a prawdziwie wywieść najpierwsze początki rzecz była trudna
tak dalece trudna, że gdy Historycy chcą jako jeden niedawno napisał primam
ich originem wywodzić, nie in rege tylko parturire mihi videntur et egere ob-
stetrice. Tak Rzymskie Państwo gdy ambitio od Troiey początki swe wywodzi
gdy Wrodzenia Romuli et Remi od Marsa znieśa sięga, gdy wychozowania ich
złazę od Wileryce: gdy nakoniec ab infami gentem deducit a-lylo, y to
twierdzą, że pierwszy Obywatel tak sławnego napotym Państwa

Aut pastor fuit aut illud quod dicere nolo.

byłi tylko siebie nie historyę zda się opowiedać. Tak o innych Państwach wiele
takieś tylko powiesci słonne y sasnion podobne bezpiecznie twierdzą
— — — *et quicquid Græcia mendax.*
Audet in historia — — —

Nawet gdy Sycyrmie raczej przypatrzem się, znaydziem o sławnym onym Cechu
Kowianinie, małą pewnoś y zadną od Historykows wieku onego onim w
zmiankę, y między Annalarami sporę niewstioną, złą, biedę, y niedo-
byd. Cechi tedy Kształca niewiadomych y starodawnych, zadnych y
początkow, dalekoż wiecety trudna rzecz, dawney Family pierwsze wy-
wodzić initia, y rzadze operose nihil agunt. ci, którzy od starego Zakonu
Patriarchow, albo od dawnych Rzymian sukcesy y Pomu swego do tych
czasow prowadzo. Lacro longam seriem bradaw y bradaw miano-
wać, niczym tego tylko lamę błoną, niepotwierdzając powiescią. Ja
ktadę to in gloriám Family, ze wiele ich y pamięć ludzką, y Historyi
damey przechodzi początki. Nayprzedzcy ten słachectwo swego orium
boskarę, który niedawny Przywilej Nobilitatis w kształt chowa albo wie-
za, Constitucya ma sobie pro antiquis monumentis. Atoli o Domu
Osalińskiego albo Łodziow Starożytności to tylko, co certis locumentis
more bydr potwierdzono sine ambitione takim się sposobem opiliue

Dom albo Familia Łodziow powsta iest z dawnych Sarmatow, którzy
z Cechem se woprzed Wielkopolskie kraie osiedli. Czego ze tych czasow

jesze zadnych Historykow w Polsce niebyło ex coniectura tylko dochodzić przykła-
du zaraz Patrocliego temerariam assertionem y zadnem dowodem niepotwierdzonego po-
wiesi gdy twierdzi ze kleynot **Lodzi** z Czech przedsł tym znosze ze między Ser-
bami tego Narodu w druk wydanemi nieznayduie, zadney **Lodzi**, czego
umyślnie y pilnie szukał, napisal to tedy more suo, nullo argumento datus
tylko tak ut somniauit iako mu na mysl przyszło, rozpraiem przedaney
wiary Historykow, którzy niedbaja gdy im zaplaca, seu reido seu obliquo
set fabula talo, y w innych Domach takowem tego są casmi gdy jedne ze
Franciey drugie z Angliey ze Wloch &c. prowadzi zadnego powodu
na to nieprzynosze albo Historyey, albo ex Actis publicis, albo z Pry-
watnych Domu przywileiow, czego on non inquisiuit, samą tylko powie-
siaz słonna się contentując. Jego prace następa Mlich daleko wiecey
et in curia, et in scitia et fide mala exierunt. Nietylko nowe kłachy
nowych Domow, ale y Herbow nigdy w Polsce niewidanych zta y głupia
facina sila nam w browadziwozy. Ale ze się da do wreczymorey
wroce:

Pierwszy dowod starozytnosci **Lodziow** ztąd się pokazuje, ze iako tylko
pismem sprawy y dzieie Polkie poczęły podawać się potomności nigdzie
Acta y Kroniki nie wspominaia, ortum et initium tego Kleynotu y zla-
chectwa, ale iako o starozytnych Dzywaczach tej Dyceyiny wermianke
czynia, iako się to wiecey pokaze A tak iawony ztąd dowod starozy-
tnosci początek w rytkiey Historyey poprzebraiucey. Gdyz recentium
est monstrari posse.

Drugi dowod ze iako u nas wiara Chrześcianska przęta się, oraz znie
y wiadomości y pamiątka Domu **Lodziow**. Albowiem anno 965.
Mieczysław z Czazat Polskich pierwszy gdy Chrześcianinem został, dwa
Katedralne Koscioły zbudował, to iest Gniezński y Krakowski w Mu-
rach tych obudow Kosciołow przy kamiennych Herbach Krolewskich
znayduia się insymia Toporow Sastrebnow y **Lodziow**, y innych
ktore oraz gdy Koscioły budowano, znac ze surgente fabrica comu-
noroane były. A ten zwyczaj zwyczaj na wszystkich dawnych budyn-
kach zachowany rozumiem ze albo zdey przyczynny przedsł ze te Do-
my w których się Herby w nich znayduia były urestrikami lastu
structure, y to niego się przyczynili, albo wiece ze chcieli tym spo-
sōm conservare memoniam sui in monumentis istis publicis. To
peona ze te Famie ante Christianismum tu w Polsce byde musiały.
bo do tak na on czas Poganckiego y Grubego Narodu zobych dzieiow
malo podobna aby politiores przychodzić y z nimi osiadac mieli.

Musieli ci bydz *Principes gentis*, ktorych Przodkowie z Lechem do Lraiow
tych przyšli. Tenże Kleynot Łodzia za Bolesława Chrobrego pokonio
tach od niego zbudowanych się pokazuje w Trzemesnie, w Gniźnie, w
Poznaniu. Tak kiedy Konuk Chrobrego Bolesława Kazimierz pierwszy
z klasztora czerkwy Kościot Katedralny z Byczyny przeniesł in anno
1052. do Śląskiego Wrocławia który tamre od niego wyprawiony wotey
Orłobie, która, bris widzimy trawa przy nadanych Kościotowi temu
Prawach inter presentes Śmiona Łodziow jako przednieyzych z Pol-
ski Ludzi przypisane są &c. Stąd znadź ze ci iuz wielkimi Ludz-
mi byli gdy do tak ważney sprawy od Krola velut testes excepti-
one maiores przypuszczeni.

Tzeci dowod starożytności niech będzie stąd ze ten Kleynot wielom
barzo, a przed nim Familiam w wielkiej Polce był spólny mianowicie
Bninitim Opalinskim, y od nich idącym Śmigielskim Radziewskim
także Panom Arabim z Gorki ktorych niegdź dostatk, potęga ordob
obfite ładowie zarozony przykład w Polsce y pod ten czas maia. potym
Karkowickim Tomickim, Krotkowskim y innych niemało racney sła-
choie ktorzy lubo rolnieyzych godnościach y dostatkach jako to
Krzęście nie wosytkim jednakie teraz zostawiają, przed tym iedz
nak barzo światli, zgola iednem słowym starożytności y racności
Kleynotu dowodem nierozpłiwym jak najwyżey herbownych Familij
a zwoławca zdawna w dostatkach y honorach będących.

© Spólnym Imieniu Łodziow które długo trwało.

Ziowrzy z wyraz Polkich Familij Przerwiśk y Śmionick od Herbow
pochodzą, y stąd Toporowie, Radowicowie, Jaszczkowic, y insey y
ztabre w dawnych Przywilejach pospolicie się pisali *Ioannes de*
Armis Lodzia et Andreas de Armis Topor, do tego jednak gene-
ralnego Przerwiśka dla równości y równania z prostoty dawney
przerzywani bywali trzemi Śmionami; jako na przykład owierka
Topor, Głowacz Topor między Przodkami Tenerynskich; mie-
dzy Łodziami Wilkowiec Kempa. &c. y winnych Domach ta-
kowych Przerwiśk są Przykłady. Potym gdy iuz Polska cwiżyce
się y polewować co raz więcej poczęła. Przykładem postronnych
Lraiow porzeli się zwaz od Maieźności y Driedziectwa. Ale zaty

nowym wyzaniem rwać się Familie poczety y co przedtym pod rednym⁴
y herbem, y Imieniem wielką rodowitość a zrad splendor y polegę między
to zaś potym Przerwoiskami rozrywane poufałość między sobą y Spólny
ratunek straciwszy drobnie poczety. Jozż się y Domowi Łodzio sta-
ło, który długo to naypieniorze y naystarsze imię trzymał. W Ro-
ku 1061. Spomina Riccius Kronikarz Śląski. Gdy Bolesław An-
dreeia Krola Węgierskiego poraził. y Bełę Brata jego a Zięcia
swoego na Krolestwo Łodzie z cohortem ŁODZOW presidiana
przy nim in Alba Regali zottaroił. W roku 1109. Piotr Łodzia
Głogow Miasto mając poruczone od Bolesława Krzywoustego, potęmie
obronił od naziardu y od obleżenia Henryka Piątego Cesarza German
skiego który potym smotnie był porażony od Palakow na Pim polu.
Jakub Łodzia Anno 1160. od Pomorzycow za panowania Łarimierza
Syna Krzywoustego Bolesława pod Naktem męenie się z ludem swoim
bijąc od roiełkości Nieprzyjaciół zabit, długo ten tworny Pomorskie odpra-
wował. Temu dano było wiecznością Wiele y Pięć co teraz oboisie pod
Wydrieści Tysieny Łdoych Intryty uorymi.

Piotr Łodzia u Henryka zwanego Brodatym wielkopolskiego y Ślą-
skiego Kcia Año 1202. był per Silesiam Kanclerzem, iako ex Chro-
nica Silesia constat. Wiele przez ręce tego Sęzacy Łodzioy y
Miasta ich od Kcia Praw et Priuilegia otrzymali. Temu też
Łcie darował wiecznością Mozing lery w Trebnicy.

Mikołay Łodzia Syn Piotrow koncząc postugi Oica swego.
na Dworze Henryka wtorego, Henrici Barbati, et S. Hedwi-
gi filium wespol y z Panem od Tatarow główną bitwę
zabit pod Legnicą leży w Klastorze w Neiburku kto-
ry teraz jest w Leganiu. Año 1241.

Jakub Łodzia Syn Piotrow Woiewoda Poznański za Bo-
lesława Lwem nazwanego w wielkiej wadze będąc Łcie
ta Śląskie rozrywane albo na on czas rozrywające się od
Polski do zgody miłości y iedności prowadził. Imart. 1260

Piotr Łodzia brat rodzony Jakubow Anno 1269. był
Biskupem Poznańskim rok tylko.

8. [#]
Wspomina Jan Dlugosz in vitis Episcoporum Posnaniensium. Naprod in
anno dñi 1275. Joannem de Familia Lodzianum tory się zwat Wy
skowice obtorym ze Stowa z niego wypisuie. Hic Canonicus Posna
niensis existens propter eius virtutes et merita, et probe actam vitam
conformiter eligi meruit: Cuius electio accedente Boleslaj Galzpiensis
et Premislai Posnaniensis Principum favore et consensu a Gregorio
P.P.X. fuit confirmata. Lat iedenascie był Biskupem umart quinto.
Idus Maii

Andrzej Lodzia Kasztellan Poznanski powoygnaniu Krolestwa Wladystawa
Lobietka do Czech po Waclawie Krola czeskiego ierzdit y na Krole-
stwo Polskie przybrowadrit. Anno D. 1282.

Andrzej Lodzia Kasztellan Galizli ranny przy zabicu Premysla
Xcia Wielkopolskiego pierwotego Krola post Martyriam S. Stanislawie
w Rogornie na Sejmie od Margrabiow Brandeburskich zdradz umarl
na letach we Wroclawiu Slaskiem Anno 1294. Lezy tamre u S.
Woyciecha z takim napisem. Vir nobilis Andreas Lodzia Castella
nus Galzpiensis.

Gerard Lodzia Biskup Wroclawski ktorego wspomina Katalog ze byl
obvrany po Jakubie Biskupie Roku 1322. zyl na Biskupstwie 12 lat
decanascie. umarl w Przymie y tam pochowany.

Swiostaw Lodzia Brat tego Biskupa pojmany na Raciuzu od Kry-
zakow broniac mocznie tego Zamku; gdzie iako Kromerl. u:
pise, Kryzacy multos fortes viros in oppugnatione amiserunt. Tan-
dem niemogze wytrzymac potegi in deditiorem ich venit y rin-
dra Slachta ktorych potym z wierzenia wykupil, doryc taniq to
jest za grzywień wterysta.

W Roku 1346. tenre Katalog Biskupow Poznanskich spomina Jana
genere nobilem de Familia Lodzia nazwanego de Kempa, iako tez
y Wincentego Woiwodę Poznanskiego KROMER narzywa o
ktorym nizey. qui cum sedisset annos undecim mortuus, et in Ec-
clesia Poznaniens. sepultus. Vir elogio eiusdem Longini bene litera-
tus. A lubo Hymny komponowad przecie rednat rad zyl in con-
tinenter. Tenre Dlugosz recenset.

Nicolaum Lodzia ktory się de Curnik pisal Praepositum S. Marie
in Gracovia et Canonicum Posnaniensem A.D. 1374 electum quoad
Curiam Romanam in Avinionem se personaliter conferens; non
obstantibus Regis Poloniae Ludovici et Joannis Archiepiscopi Gre-
gorien-
mensis

5
mensis ac Cracouiensis Episcopi reclamationibus et impedimentis liberaliter
a Gregorio P. XI. obtinuit confirmationem illicq; consecratus. Ten obitio.
Episcopatum adeptum male administravit iako dtugosc piżce lasciu
et uoluptatis deditus.

Tych pomienionych Lodziow doskonata, Suceessia y linia wiedziec trudna
bo ani pamieć ani Scripta zasiagaia, Ito Logo zrodzil. gdyz et
Acta publica pod te czasy byly barzo scruple. w ktore obrawy nie
bywaty wprowadzane y Metric Koscielnych niemate tak starych.

Czas y okazya z ktorey czesc Domu Lodziow pisac sie de Bnin poczeli.

Wincenty LODZIA de Kempa kolo roku 1376. byl Woiewoda, po-
znanski. Ten po zesciu Krota Ludwika gdy wielkie zamieszanie
w wielkiej Polscze bylo takze ad arma Ciuilia prysz musiat
obrony byc od szlachty niemal wosyckiej wodzem y obroncą, prze-
ciwo Damaratowi Pierzchlinskimu Kartellanowi Kalickiemu y
Generadowi Wielkopolskiemu ktory iako Lromer lib: 14. piżce tan-
tum odium uenitne criminibus an inuidia hominum nescio sibi uel-
go conflauit ut publico placito nobilitas pleraz omnis parere ei de-
trectaret. Quin cum il satisfacere in uisicentibus comitijs mino-
ribus Polonis arbitris uellet responsum est, non aliter satisfactu-
rum esse quam si Magistratu abiret. Auauit uero maiorem inmo-
dum odium eius fama, quod in Saxonibus Boemis et Casubijs co-
pias comparare diceretur quibus aduersariorum audaciam repri-
meret et uinculis contumelijs honorum direptionibus et alijs ma-
lis eos coerceret. Lus consilia eius ut prauerteret Nobilitas au-
ctore et duce uincentio de Kempa Palatino Posnaniensi arma
sumpsit. Po dtugich Stotniach woiennych y wotterlach wielkich
y Erwie wotlanu, gdy killa razy przymierze stangto. Nakoniec
Krol Wladystaw Jagelo po Matzenstoid y Coronaciey umysl
nie do Pormanii Anno 1385. uiehat y tam z yode wosyckiej
wielkiej Polscze, y uspokoienie auctoritate Regia przyuodil.
Tenre Wincenty ierdrut z innymi co przednieykremi Senatorami
po Elbiete Krolowa, potem Jagelowi Wladystawowi
desponsatam usluga jego wielkie przeciwko Ouyrynie gwoż-
dzie go wspominaia, w sprawach wielkich. Za ktore merita ad
nosc

niost od Króla Oppidum Bnin, które przed tym było Królewsczyzna y
Castellani Bninscy bywali. Jakoz y Krom: lib: 13. Anno 1379 w
Spomina Sencicioium, virum gente Natconum Castellanum Bninen
ktory rozumiem ze był ostatnim Castellanem Bninskim. Otrzymał
za zastugi swe Wincenty taszę z Królewską poczał się przenosić
bida z Bnina. y potomność jego toz in posterum zsumptuomen
Cubo y to potym na rorne się Przewiska od Prędristoy maiętrości
rozewato iako nizey patedit.

Piotr ze Bnina syn Andreia Castellana Kaliskiego General Wiel-
kopolski p smierci Karimiera Wielkiego ierdit z conditami doko-
1796 p Ludwila Króla Węgierskiego na Królestwo Polskie y z tamty
wolności wielkiej Przywilej szlachcie Polskiej prymist Anno 1400.

Maciej ze Bnina syn Piotrow Podkomorz Polnanski starca wiot
dowi magno duci Lithuanie w Horodle na Sejmie przyt do
sterba swego Michuchow Groinow był potym Kaliskim Woiwodą 1423.

Piotr ze Bnina Castellan Gniemienski do Zymunta Cesarza ie
zdrit w Sprawach Krzyzackich od Woladystawa Króla swego. Po-
stropnie sobie poczynal wotey Legacyey bo ten Cesarz nie serweredat
Polakami y Królem ich. Tenze był Generatem Wielkopolskim sy
nowcowi swemu Biskupowi Polnanskiemu dopomogł Ministrow bra-
z Łbaszyna oczym nizey okoto roku 1441. Gdy Woladystaw Trzei
na Królestwo Węgierskie iechal. Callimachus w pierwszey Xiedze
Historyey ktorą o brzeiach tego Króla dostatecznie napisal mate-
stowa. Designati subinde qui absente Rege veluti vicario in locis
opportunitis praesent ac uis dicerent in praetura quidem Cra-
ciensi Joannes Gysouius Castellanus Craconiens. in Posnaniensi
Petrus de Bnino, in Podolia Theodorus Bucracius &c: y ten to
Piotr uicariam Regis potestatem piastował w wielkiej Polsce
woczym wielki honor y preminentiz odniost. §.

Mikolaj ze Bnina był Biskupem Polnanskim brat wrodzony
Piotrow na Dworze Woladystawa Króla dtingo Suroyt nie Biskupem
zostat Anno Dni 1439. Był na Biskupstwie lat osm.

Jan ze Bnina brat wrodzony Piotra y Mikolaja Woiwoda Po-
znanski prowadząc Woladystawa Jagellowego Syna na Królestwo
Węgierskie w drodze umart. Pato w Grabowic u Panny Maryey
pochowano Anno Domini 1440.

Jan ze Brnina Janow Syn byl Kasztellanem Miedzyrzeczim Anno Dni 1451.
 Piotr ze Brnina Janow brat rodzony byl ro prod Przemyslskim apotym Lubiczskim
 Biskupem, Cielowiek godny y ucrony byl oraz y Kanclerzem u Krola Karimiera
 Wreiego, otym Callimachus in prefatione ad Regem sua Historia pisze tak
 Petrum de Brnin Vladyslawiensem Episcopum Deus nasci Rex Inuitissime in
 Regno tuo uoluit, non solum ut esset in his que ad rem diuinam attinent
 quoddam prisca sanctitatis specimen ueraj Religiosorum Pontificum unago,
 sed etiam ut haberes in humanis Consilium prudentia fide, constantia
 grauitate antiqua peditum. Et aliquando e. we Wolostawiu pochowany glazie
 Epitaphium rege wotestowo zostac. **Petro de Brnin Vladyslawiensi Pon-**
tifici religioso et Sapienti positum.

W Wolborzu nadali glazie wotesty Biskupi sa malowani pod tego obradem pod-
 pis taki **Petrus de Brnino Moszczynski.** ex Przemysliensi ad Vladi-
 slawiensem Ecclesiam ascendit. Doctrina magnus, sed maior cum religione
 in Deum tum pietate et mansuetudine in homines. Vixit cum Callimacho
 illo Petraris conuictissime. Pedibus ager, defunctus vita Vladyslawia tumulaz
 Anno Dni 1493. ten sie zwat Moszczynski jako y dudy rege liniez.

Maciej ze Brnina Janow Syn Woiewoda Pomanski General Wielkopolski y
 byl rotane rotelliez u Krola Karimiera Wreiego. Cielowiek modry y ami-
 musu Panskiiego, gdy tenre hold od Stefana Woiewody Multanskiiego pod
 Kolomyja, przyjmowal start sie poternie z Janem Krabin z Tarnowa Wo-
 iewody Krahowskiim oprzodkowanie mienienia Sceptum Regium: tabre za
 swochowananiem Senatu y Krola Woiewoda Sandomirski Szytek z daw-
 stawia niost se pro hac uice, ktoremu Krolowi Oryyste swe Dobra Wre Pite,
 y Mosine, co tezar wiecey niz trzydziestu Tyzicyy orymi dawowal pochop
 wozogry z Jana Dytwianskiego Woiewody Krahowskiiego ktory przytym
 ze Macieiu ze Brnina temur Krolowi Karimierowi Zemię Sandomirską
 glazone Summy z Bratem Joym na niy maize cum iis solemnitatibus ktore
 sa w statucie pisul. byt to Krol do grania Serszkoy bo y Kosielecki dawowal
 mu za przytadek do Konina Summy Naborskie Rogorinskie Sande-
 chie Brniowskie. Tezy przytymy sila ubyto Demowi Brniowskiemu, ktore
 nagrodzita sie skoda znacnem posagiem ktory wzegl z Nawoylek ko-
 niecpolska, co sie z driatu uorymionego miedzy pomienionym Nawoylek ko-
 niecpolskim y dzywionym rege Jakubem z Koniecpola Kasztellanem Przemyslskim
 poharuie. ktorego Copia od Jana Krahowskiiego Koniecpolskiego Jettma
 na W. K. miatem przepisana woziety z Mstisli Domu rege wlotorey to
 wa nizy potrone znayduja sie. Commisarię do rege driatu o Krola
 Karimiera przez Dekret ceymu Piotrowskiego dosto przestępnaz
 znacnem byli. Piotr z Jarostawia Sandomirski Jan Odrowaz ze Spro-
 wy Pruski, Woiewodowie, Rafał z regor Jarostawia Marszałek Koronny
 Starosta Sandomirski Henryk z Kamienca Kasztellan Janochi driatu uory-
 miony woten spozob. ze sie Jakubowi z Koniecpola dostaty Drohobycz z drze-
 wiazem

wiącią wsi. Do tego Miasteczko Moscińska riedenastą wsi. Do tego Miasteczko Nieram-
kowice ze wsią Osko. do tego Teratyn ze wsiymi wsiami do niego należącymi. Do tego Dobrkow ze wsiymi wsiami, do tego połowica stacyi z Dobr Ewo-
lewskich w Dzierzawie Ziemiarnoro do Starostwa Przemyskiego przynależanej ben-
dazyk do tego dwie Kamienicy. To wsiytko Panu Jakubowi, pomienioney zas
Nawooyce Terie Macieia Wiewoody Poznanskiiego Generata Wielkopolskiego to się do
stało. Zamek y Miasto Przemysł ze wsiami resznastą tam rozliczonemi. Do tego
Zamek y Miasto Lelowo w Woiewodztwie Krakowskim polowice. do tego Ławice
do tego Przekop ze wsiami do niego należącymi. Do tego Jocz podatek z Dupa
Ruskich Zamkowi Przemyskiemu. ze Dobra czescią Kroluoshie czescią dziedzične
z których ghyby Kroluoshie roziete byh (natych boziem znac fucne Summy zostaway)
pieniądze rozpot podzieltone miay być między strony y jedna drugiey opstowice
Dobr Kroluoshich ustampic miata w nagrodę. Prystomni strony z Transactiony
podpisali. Stanislaw z Teroryna Witlicy. Jan Rabrtyński Zawichoyński Jakub
Puzrachi Halicki Kartellami. Zbigniewo regor Teroryna Kolnik Sandomier-
ski Jan z Joczka Starosta Halicki Henryk kmita z Wolszycia y Mielostay Skadm-
cki. Actum et datum Przemysla Anno Dni 1480. die Tria Secunda post
Dominicam Lemnitere.

Andrzej ze Brina Arystyczny Brat Macieioy był Biskupem Poznanskim. Item
co Zlugoz napisal, rozprod. pramittam a potym przydam. Colowiel magtem mrie
z kad ingl omim wiadomości. Epiphania Festo in diem solis tunc sextum
Januarij cadente et in annum futurum videlicet 1439. pro quo Comitatus Ponti-
ficatus per Joannem Pella de Nyweysch Decanum Wladyslawiensem Canoni-
cum et Administratorem Poznaniensem indicta erat bifaria electio, uia scruti-
um procedendo celebrata est. Edysnota enim de Porla Propositus Mathu-
as Dnia Decanus cum nonnullis alijs Nicolaum Casochi Decanum Cracouiensem
nobitem de Armis Dolanga, Prefatus uero Joannes Pella Administrator cum Ma-
iori parte Capitularium Andream de Brin Secretarium Regum Cantorem Lanci-
eniensem et Canonicum Poznaniensem eligunt. Et quamuis Vladislaus III. Rex
Polonia suis literis pro Nicolao Casochi, apud Eugenium Papam quartam Bononie
tunc agentem interceptis, ipse tamen Eugenius nuntijs Andrea Brinshi vide-
licet Joanne Luthkonis et Joanne Suarlowshi Canonicis Poznaniensibus solli-
citantibus neglecto Nicolao Casochi cui propterea quod partes Comitijs Basi-
liensis promouebat erat infensus Andrea Brinshi die luna vigesima
prima mensis Julij Anno eodem in Bononia de Ecclesia Poznaniensi
providit. Qui Anno subsequenti per Vincentium Archiepiscopum Ine-
mensem in Dominica quinquagesima in Ecclesia Collegiata Calisiensi
fuit in Episcopatum Poznaniensem ordinatus: licet insuper Nicolaus Ca-
sochi Decanus Cracouiens! appellationem a provisione huiusmodi
ad Consilium Basiliense interposuisset non tamen fuit illam pro-
secutus. Fuit autem prefatus Andreas Brinshi natione Polonus ex op-
pido Brin ex Patre Nicolao et Matre Margareta Nobilis de Armis Gabria
originem duens, vir modestus et mansuetus, statura brevis pu-
nill

7
pupillo nigro, vita pudica et nitida in clericos impudicos sua Ecclesia suae diocesis
param, seuerus, et rigidus multorum tolerans scandala et uitia ne illos sibi efficeret
infernus. In fratres et nepotes lasciuos quibus cum multa bona temporalia defa-
tibus Ecclesia coemisset. Domus suam genus et familiam amplificaturus ve-
tulit exinde fructum acerbum et uidit adhuc uiuens bona corrupta nepotibus
morientibus ad generos in extragenas Domos deuoluta. Fabricauit in castrum
nobile in crobia excelsis lateribus. Item Ecclesiam Sanctae Mariae Collegiatam
et Curiam episcopalem in Posnania Item Ecclesiam in Oppido Dolsho: Item
Ecclesiam in Kortow: item Ecclesiam in Brin item Ecclesiam in Grobia
sub eius quoque Pontificatu Nicolaus Dopdrowski miles de Armis Dni fabri-
cauit etiam excelsis lateribus in Oppido Episcopali Mesino pulchram Ecclesi-
am. Item Ecclesiam in Villa sua Episcopali in Masouia in Lublows. Item
in Oppido suo Patrimoniali in Smigiel Abraha Zashi Iudicis Posnani-
ensis de armis Matzeo improbos et erroneos conatus extolentis se contra
Religionem Christianam brachio germanorum suorum Patri et Alberti compe-
scuit et tam fidei quam sui praedecessoris Stanislai Giotek iniuriam in-
dicauit. Praefati si quidem nepotes sui Petrus et Albertus familia nu-
merositate glomerati et Praetorium Posnaniense ingressi praefatum Abraham
Zashi Iudicem inter alios majoris Poloniae Barones ad mensam considen-
tem, probis vituperijs, ad qua nec musicare audebat, aggressi caeteros mucrones
in caput illius vibrauerunt procul dubio necaturi illum nisi caput sub mensam
celerissime condidisset. Intelligens insuper septem Praesbyteros sua Diocesis la-
be Heretica inquinatos, virum Doctum in Oppido Garsyn predicationibus
suis ad populum sub tuitione et defensione praefati Abraha publice defendere
cum non gentis armatorum equis habens in suo comitatu Patrum Ger-
manum Petrum de Brin Castellatum Bresnensem aduenit et portas oppidi
clausas offendens, illud uallauit nec prius obsidionem soluit donec duobus
Sacerdotibus septem Haereticam dogmatizantibus per fugam euadentibus quinque
relicui illi praesentari suat, quos exinde in Posnaniam ductos de Haeresi conuul-
tos igne publico damnauit. Liberalis fuit et munificus in pauperes ac
inopes: ut pote, qui et Virginibus pannis dotes, uiduis orphanis, et aliqua
calamitate oppressis pecuniarum solatia clandestina administratione praeb-
bat. Liberalis etiam in suam Ecclesiam Posnaniensem quae illi duos calices
aureos quinque casulas de examento auro intexto cum crucibus latis et
amplis margaritis uniuersisq; ornatas. Liberalis et ut uerius dicam prodi-
gus in omne Diocesis Ecclesias ea singulari largitione, quae de nullo
unquam Pontificum Regum et Principum legitur refulgens qui pro an-
no quolibet quibus praesidebat calicem fabricabat argenteum quo per
annum unum unus alicui pauperi Ecclesia illum, lapsa anno donabat
et sic faciebat per singulos annos quibus gerabat Sexallum Pontificales.
Propensior is fuit in consanguineos, quam Pontifici congruebat, quibus
possessiones

possessiones Ecclesie committebat gubernandas ea quibus eo dissimulante colo-
ni usq; ad destructionem. nonnullarum Villarum apprimedantur. Cum autem
annos triginta octo, menses sex in Ecclesia Pomaniensi cum pietate sedisset plenus
bonis operibus et elemosynis annos duodecaginta uel circa natus non aliquo
morbo, sed fractus senio Sacramentis Ecclesiasticis munitus testamento con-
dito admonens Canonicos ut omni humano et Regis timore deposito meliorem in
locum suum ad Pontificatum deligerent inter se charitatem seruarent, scandala
uitarent, statuta quae iurauerunt obseruare tenerent et non ut sepe contingebat, vi-
olarent cum magno Cleri et Populi Pomaniensi ac totius Diocesis luctu et
desiderio in Domo Domini custodia Pomaniensis circa Ecclesiam ita die Mar-
tis s. Januarij Anno Dni 1479. hominem exiit et in Capella S. Andrea die Sa-
turnis 9. eiusq; mensis honore Pontifice digno sepelitur in Sepulchro quod si-
bi ante annos viginti cogitans se semper moriturum de marmore aunicul-
co superducto elaborari iusserat. Capellam autem praefatam ab alijs fabricatam
ipse Sancto dedicauerat Andrea et dotem in eam contulit, de Mensa Epi-
scopali et pluribus ornamentis eam uicem inuicuit.

Totus enim Sanctus, et tunc Vices. Biskupois Pomanski libero quam
uis in conspecto stylo opus. Comerzas 20. Quod 21. obymre taka romianke
cym. Non minores in maiore Polonia per idem tempus motus erant Abraha-
mo Lancia concitante. Faciebat et hic Doctorem secte Poemasq; Sacerdo-
tes Hereticos domi sua aiebat per quos virum in sepulchrum chargeret Orthodo-
xis uero Sacerdotibus et Episcopo Pomaniensi Stanislaw Piotko infestus fuerat ita
ut si pacem commigraue Egereatur, eo uero defuncto et Andrea Prinio
successore ei dato, magis etiam insaniebat Abrahamus et percussit quidem
eum anathemate Andreas Episcopus sed cum ea uia nihil proficeret ui co-
ercere Nouatores adortus est coactus enim Non-gentos amplius Equites de pro-
binquis et clientibus suis ad Lancia arcem duxit dedidit quinq; Doctores
Sacerdotes coegit. Quos instaurato Polonia iudicio publice cremauit. Nec multo
post ipse morore ira et pudore confectus perijt.

Roku 1465. iako tenre Gromer mow Seditionem militarem e Prusico bello
in latrocinia effusam placidis sermonibus et muneribus temperauit
Sly post decessum Herilem Lemowita y Wladystawa Kozł Marowiclich successu
po nich domagat sie Grol Karimira iure feudi caduci do Ptockiego Woiwoodz
tica ktore Regis imperium detrectabat cum alijs uinis pymanijs postary
o Gem Gomerus infine lib: 24. Na Tractaty takze e Eryzalamy posta
ny ktore sie ra mediata Legata Papi. Hieronyma Kreybisupa
Erentalskiego odprawowah 20. Duzeciun Lusan. Sim, ale rramtgd re infesta
ob leanti Pontificij impotentem animum et polonis iniquiorem vide Pom: 1: 25.
Hieronim ze Prina Syn Macieia Woiwody Pomanskiiego wielkich Maistro-
szi Oyca swego Diebrzi. Ten do klasztoru Crestochoroskiego Wieleza
pidal na Hundusz. Zyt okoto Roku 1530. Iako acta et inscriptiones per
eum

8
eum facte powiadaia. Syn jego Maciey ustapit ultro Sum. Etore miał na Erlewi-
szczyznach. Od tych szli którzy na Morcerzynskiemu Zgali.

Początek Przewiska ze Bnina Opalinskich

Zomieniony Andrzej Biskup Poznański zbudowałszy y fundowałszy Miast-
eczko które nazwał od popalenia Ministrow a d rei memoriam **Opalenicę**
darował ie Andrejowi także ze Bnina stryjecznemu swemu Bratu bo Podrozny
iego niemial Potomka płci Męskiej Andrzej tedy ten Podrozny Brat Macieja
Wojewody Poznańskiego Anno 1475. był Castellanem Kaminskim miał dwu
Synow Mikolaj y Piotra. Mikolaj woział działem Opalenicę Praskow, Drzewkwo
put Smigla. Piotr woział działem Bnin Radzewo put Smigla drugie, Od tych
dwa Braci poezął się dzieki Domu Bninskich, bo potomstwo Mikolajia co woział
był Opalenicę zwano **Opalinskimi**, samego przecie iżroce zwano Bnin-
skim. Anno Dni 1493. Piotr ze Bnina Sędzia Poznański miał trzech
Synow jeden woział Bnin od tego Bninscy drugi Radzewo od
tego Radzewscy. trzeci put Smigla od tego Smigielscy, y
z tego działu te y dui maia przewiska potomkowie ich.

Anno Dni 1496. Mikolaj ze Bnina dziedziec na Opalenicy, Syn An-
dreja Castellana Kaminskiego (jako wyzej) sturjt Erlewiżowi Obrachtowi
dtugo. Potym był Castellanem Międzyrzeckim, poiał Wotczakowiczką Dziedzieczką
Gostynską Herbu dwa Wilcy pod gora. Ztóra spłodził dwu Synow
Piotra starszego y Mikolajia młodszego. y tych dopiero poezto zwau **opa-**
linskimi. Od tych dwu Braci znouu się rozdzielil Dom **Opal-**
inski na dwosie Piotr starszy zostal na Wotczakowicach Macierzytęz
Maciegnosci a Mikolaj na Wyrytęz Opalenicy.

Piotr ze Bnina **Opalinski** na Wotczakowicach Dziedziec Syn
Mikolajowi starszy Karimierzowi y Obrychtowi Erlosem smłodości sturjt
był Castellanem Lenckim poiał Zonę Zbasta Herbu Natęz spłodził z nią
braci Synow Piotra, Jana, Sobetjana, Łucarza Macieja, Corbę jednę która
szła za hankowoskiego.

Mikolaj ze Bnina Opalinski na Opalenicy dziedziec Syn Mikolajowi młod-
szemu Zygmuntowi Erlewiżowi gły był Kierzeziem Stogow. kim dtugo stu-
zył zomłodych leciech. Potym drugi Zygma, rodzona Piotre jako y Piotr
rodzony Brat jego poiał małoznię mieszkauszcy, y minorcanem iedne
potz Syna zostawioszcy umarl Anno Dni 1506.

Piotr ze Bnina Opalinski Syn starszy Piotra Castellana Sędzięz **Ca-**
stellanem ksi Gnieznskim. Aszrynskim Koscinskim Sremskim Podskic-
skim Kępnickim starozą przytym miał Dzieniocy także Erlewiżowy Małozę
y Kopanicę ato wozytlo za zasługi które prywatim Erlowi y publicę Erpęz
oddawał. Alłmociem gdy pulcherrimo zelo Patrie Procdkowie nasi Poproliem
ruszeniem idąc na Expedycyę Wotolską zpromadzirosz się podę Wotocem
Niepierwey iść chcieli przeciwko nieprzyjacielowi aręz interna Rejpub.
mala

mala zleczone były. Piotr Zborowski Kasztellan Malogostki w tole Generalnym g dzie
Senat z Szlachtą zasiadł pod woią Boiska narwana, Praci w sztytrey Imięciem
wyszczaję urazy. Ręce y exortancye w mowie ktora Orzechowski na Łacinski
język fidelizer przetłumaczył, ten Punkt między innymi proponował. Suc-
cessor Regis Maiestatis electus iam et coronatus ad futura Regni gubernacula
instituentus Summa cura ac diligentia est. Plurimum enim intereest quibusum
adolescens viuat, quo dobeat, quo gaudeat, quibus delectetur studijs. Dubium enim non
est, cum talem in gubernando Regno futurum qualis educatio praeserit. Atq; utinam
is ad hunc exercitum deductus fuisset a Patre, cognouisset profecto in qua Repub:
esset regnaturus, quibus artibus eam esset conseruaturus, hoc subditos hoc robur
Reipub: sua, hic aperte et palam contestaret, quod Citius fuisset quam in mulie-
rum cetera et puellarum prese. Gaudentibus choris et cantibus indulgere. Qua
mobrem petimus a vobis cuncti videtis operam quo sua Majestas dignis bono
Rege artibus et honesta disciplina instituat ut dignus tanto Regno, et idoneus
Summo imperio esse videatur. Turcecy tam przydaie. Potym naten Punkt re-
spons od Krola Tamowski Kasztellan Krakowski takony przynosi Tameri
sua Maiestas putat se ita educationem sui Filij instituisse ut ea Principe di-
gnissima uideatur tamen si quid adhuc corrigendum sit id se facturum pro-
mittit. Studium vero et hanc praeclearam erga Domum Regiam equestris ordi-
nis voluntatem atq; curam gratissimam sibi esse testatur. Alec lubo obietnica
ta dana byla iednak Krolowa chytra y uporna Wolaska przewiodla co chwia-
ta y iako Orzechowski initio Annalium pisze. Perfici non potuit ut u de
Cura Matris ante decem et septem annos exiret. Tum enim demum segrege-
tus a Matre uisit in Cura hominis prudentis et nobilis Petri Opalinski
Gnesnensis Castellani. Quo Magistro ille usus in cognoscenda Repub: ac in
prospicientis hominum moribus Summam spem de se et Patrie et Regno da-
bat. To taka usługa Krolowi oddawał będąc tego Ochmistrzem albo iako go Soli-
kowski Arcybiskup in Okie Turabri nazywa Curia Praefectus et Regius cura-
tor, usługi zas iego in Repub: wielkie bo zadnych spraw iey nieopaszczat y
w szedzie w dziejach tego wieku o nim wzmianka ale mianowicie w roznych
Poselstwach operam et industriam oswiadczał Krolowi y ocyryznie, wielkie
boniem legacye z pochwała odprawił. Dostatem Manuskryptu od Stanista
wa Drzymalskiego Marszałka Nadwornego Generata Wielkopolskiego. Szwa-
gra mego wiary do wodney w ktorych się zawieraly Instrukcye iemu w poma-
nych sprawach dawane iako infra wszystkie przypisac karatem a wszystkie
Contenta ich krotko zebrane zdato misypolozye. Pierwsza Legacya do Ter-
dynanda Węgierskiego y Czeskiego Krola względem uspokojenia z Janem
Prawo swoje na Krolestwo Węgierskie pretendującym. I pod ten czas od
Terdynanda porazonym. Krol do pokoju Terdynandowi radzic kaze
tylko ziedney przyczyny. to jest dla następnicięgo niebezpiecz-
stwa od Turka spolnego wszystkich Nprzciela ktory na Węgierski Ziemię
rozszwana

9
rozewiana, pilnowat. Druga do Król Niemieckich na cęym egzemplar-
nych którym to opowiadanie zarano, ze ob uicinitatem Turka Krolestwom, bo
gierłiemu y Polskiemu, a zatem rozryłiemu Chreścianstwu odcywiłte na
stepujące Niebespieczeństwo. A daleko wiecey zeten Sprzciel occasione
discordantis Hungaria tym straszniejszą grozi wojną. Zatem oło Kierzący
prosi aby differentie Ferdinanda y Jana porowali, y Polskiej Koronie
pomoc precie spolnemu Niebezpieczeństwu dali. Kierzący episkopijskiemu omawia
sie, ze rozryłiem Krolewstwim y dalszą Niemia y Niaskiem commercia mieć
zarano. A to rozrył dla Luterńskich otędow, reby zna Polska Korona
nimi zarazona nie była, apotym ob aduherinam monetam. Trzecia Roku
Polskiego 1538. do Paucta III. najwyższego Prinsupa. Ktoremu podług
crain dawnego postarzewstwo Imieniem Krola y Korony Polskiej oddać
yżal wojniey winiszaje koto ruzstoa. Prosi przytym aby rozryłte
reżybie będy. ktore sie tak obficie rozkzeryły wszedzie. wykarzenio
ne były wrostroproscia iego y powaga Conqly y seymu powizechnego Na
ostatek Krola y Krolestwo wotaskę y wyconski aspekt iego swiatobliwani
oddacie y zasęca. Czwarta powtore do Ferdynanda Rzymkiego Węzier
skiego y Czeskiego Krola gdzie prosi o przyczynę do karta piatego
cesarza aby Kstwo Barskie Krolowi Polskiemu jako Posag y dzie
dzictwo Zony Krolewey oddat ktore po śmierci iey przywotaszcy
był sobie przytym Priwatnie traktacie o Matzenstwu Zygmunta Augusta
Zyna Krolewskiego z Elzbieta córka Ferdinanda ktore aby odłożone
byto do Zimy prosi. Piata Legacya do Krola piatego w ktorey winiszaje imie
niem Krolewskim zwycięstwa w Afryce odniesionego w odzyskanu Krolestwa
Tunetanskiego y zyczy podobnego szczęscia y Triumphow ze wszystkich.
Sprzciel osobliwie Heretykow na obronę wiary katolickiey przeciwko kto
rey wielkie przenasławowanie w wielu Państwach Chreścianskich uskarzanie
na swawola Krzyżackę ktorzy zabawnego Krola Przeciw Poganom y schisma
tykom nieprzestają zaczeplac z konfederowanyszzy sie y zlaczynszy cum
Frakrico Palat. Rhoni prosi aby ich pokrowni Cesarz ponienz sie
bydz pod iego wladze powiedaic. Nakoniec prosi o Kstwo Barskie
Krolowi iure dotis. Szosta do Sultana Solimana Cesarza Tureckiego
do Konstantinopola z którym wiekuiwego pokoiu przymierze z ko
rona Polska postanowit y stwierdzit zwoli Krolewskiej
miat Zony Jana Jenczynskiego w przed Podkomorzego
Krakowskiego a potym wby Sandomirskiego córka. A drugiey piat
był Kstwo Opolskie y Brzeskie. Vide Orichonium Pomer. Orat. Solicony

Wziął Król August po nim nullo iure Stotyńieny z B. Brom ztota y Srebra
robionego. w Galicji 20000. w Poznaniu 30000. w Łosinie na Łatusu
30000. po śmierci tego. Zato dał synowcowi tego minorenni Andrejowi
co był potym Koronnym Marszałkiem Srebr. y Łopanie. Mieszato za ich
A. Stryeernemu bratu tego Pobiedriska.

Sobesyan ze Bnina Opalinskij Brat rodzony pomienio
nego Piotra był Kanonikiem Krakowskim Sekretarzem Króla Augusta do
wielkich godności ktore dotę tego merebantur przystępu niepozwolita
smiere sęsta ktora po 10 młodych zabrata lewied. Na Sejm Piotrkowski kto
w nie in absentia Króla odprawował. postany romine Regi wespół z Janem
Jenczynskim Marszałkiem nadwornym Koronnym. Co sumo stiał.
czy ze był wdobrey reputacye u Pana, et per magnis negotijs. obowiem sejm
to był tak bez głowy zatrudniony Instrukcyja dana im iest opisana niżej,
w ktorej excusant absentiam Principis iako zatrudnionego M. S. i. o. s. l. y. o. y.
na Potym Punkta propositiey przynęza, ktorey tacno obaczyc szerzey infra.
Więcey o tym Sobesyanie nieznalaztem.

Anno Dni 1528. Maciej ze Bnina Opalinskij Brat rodzony so
bestyanow, Syn młodszy Piotra Łasztellana Żendzkiego zobiema Bracia Zy
gmuntowi Królowi Star^{mu} godnie y dostatnie służył. Gdy mu cztery Bracia.
starszy Jan, Łukasz, Sobesyan, seriliter zmarli uiuente Petro ozemil sie
z Jadwiga Lubranska Herbu Godziemba splotdziwszy znię jednegoz Syna
Andrzeja, potym Marszałka y dwie Corce Annę Łonarska Łasztelankę
Łabiska y Katarzynę Tuczynskiego Stanistawa Łone młodo umart leży
w kościecie gdzie mu dożył piękne Epitaphium z Łosanego Łamięcia
y Marmuru Syn Andrzej postawil z takim napisem. Mathia de
Bnin Opalinski Patri. Heduaioi de Lubraniec Matti
Andreas de Bnin Opalinski Supremus Polonia
Marsalcus, Maioris Poloniae Generalis Strzemen-
sis Łezayscensis & Capitaneus Filius pio suc-
cen. as affectu posuit. Obijt Pater An^o Dni 1541.
dominica invocavit. Mater uero An^o 1558. die
Natiuitatis Beate MARIE. VIRGINIS.

Jan ze Bnina Opalinskij Chomzy Poznanski Syn Mikolaja poiat
Łone Barbare Lubranska Takze zas dwa sępieczni Łodzeni bracia mieli
Łodzone Siostry Lubranski. z ktora splotzil jednegoz Syna Jana a Cor
ke Jadwige ktora byla za Łepowski co Debnio miał yten predko ym todo
Ł. mart.

10

Jan ze Bnina Opalinski Syn Janow iato wyzey Kasztellan
Santocki Starosta Pobiedziski urodzil sie Anno 1519. w młodości na naukach, w
Niemcach y we Franczey kilka lat straconoży, potym Zygmuntowi Krolowi I.
w Grodnie Starozy poiat za Matronkę Annę Gostynską od Koscielnicy Herbu Wi-
crancka, ztóra dwou Synow Jana y Piotra spłodzioszy lat 42. mając wieku swe-
go Arbu Dni 1561. umart. Był cztowiek gładki, urodzoy, mądry, wymolony,
wesoly. Po Cudrozimsku chodzil, kroiem na on czas pieknym, y koscielonym
Jest tego obraz malowany.

Andrzej ze Bnina Opalinski Syn Macieja; Marzatek Wielki Łowcy
y Generat Wielkopolski, Szemski, Łolki, Rogozinski, Cezajski Pohatynski
Starosta. Urodzil sie roku 1540. z Jadwigi Lubranskiej, wiet nooy młod-
szy az do siedmnastego roku na uciechym y domowiu swemu przytozonym
w Piotach y naukach, peregrinacjach cwiczeniu straconil. Potym trzy lata
Dworzanską Krolowi Augustowi kosciatnie y ozdobnie Starozy, rządy swe
zatrudnione tak po śmierci Cyca iato y Krzyja swego Okmistrza Krolewskiego
rozrey mianowaney Krzyja sam iednym potomkiem rostawal, mając, w roku
dwudziestym wieku swego, poiat za Zonę Panne Katarzynie Janusza Łowce
Leckiego Woiewody Sieradzkiego Generata Wielkopolskiego Córke zo Namietym
Matzenskim godne wieku tego cwiczenia y urodzenia swego postugi Kęptey
y Krolom Panom swym oddawat. Takoz iusz ozeniwszy sie na Dworze Krola
Augusta, zyczliwie y statecznie postugi swe konczył. Poslem Szemskim na
walne Seymy az do dostapienia Urzadu Nadwornego Marszalkowskiego z mł-
łosci swey zawsze bywat. Az na poczatku Studzy Braterskiej w Piotkowie
oniwazne nacieranie na Krola y Pana swego Jakubowi Ponentowskiemu
Kasztellanowi Brzeskiemu cztowiekowi wymownemu y między Ludzmi
wzrostemu w pomowie meznie sie z nim Nawzy brode niezwyčajne, dlu-
gowa y na on czas ozdoby na Ksztalt Stroiu Kęskiego piacia, palcy przy-
strzygt. y nietylko onemu ale y sequacibus tego meznie sie opart. y
swey Sentencyey na ochrone Krola Pana swego poteznemi rąkami Prawa
y wolnosci Szlachockiej nieodstepnias y sercem nigdy nieustraszonym do-
pinat. Czemu sobie reputacya y wozietosc w młodości swey u wszystkich Ludzi
y u Pana przystuge wiedzal y napotym wkele tamtych Sentencya tego za-
wsze przemagata gdy zlaty godnosc wosta w przed Spotek Kasztellana
Przemenskiego, potym Szemskiego zasiadł. Na ostatek Urzed Nadworny
Marszalkowski, Starostwo Pohatynskie od Krola Augusta za stateczne
swe Lu niemu y Kęptey, uslugi w nagrode wziat po śmierci Krola Au-
gusta, w Interregnum Kollege Marszalka Koronnego Tirleja chorego y
wleciech zasztego mając, dezye Urzedowi swemu czynat. Co Krol Hen-
ryk w nim obaczywszy po śmierci Tirleja Koronne łaskę mu oddat.
Nastapito wtore po Henryku Interregnum na Korym przy wolnym Kardemu
Szlachcicowi Polskiemu wobieraniu sobie Krola głosił, przysych był zder.

z sententia swa stanął który za Króla Maximiliana wtorego Cesarza mianowali. Gdy
Stefan Batory Wołoszoda Siedmigródzki z drugiey strony mianowany celeritate Kra-
kowi opanował, y zwolewy Bozey Koronowany był przyrzeczeniu Bożemu y dobru dy-
czynny wiecey folgując nię proprio appetitui, do Warszawy do Króla Stefana
przyjechałszy, wolności Ełcietey Killa Stolo przypomniałszy Poddanstwo swe
y ofiarowanie stateczney soey ku niemu zyczliwości y wierności oddał.
Przyrzeczym był X. Łarntowski naten czas Biskup Łuławski który takoby je
dnając mu ueniam wtaske go Krolewska oddawał. godność jego y cnotę za-
lecając. Wrazit się hoc propositera officio Marszałek y rzełt. Młowy Xre Bisku-
pie a prositem ze ia wim. abys mię Krolowi Jm' zalecał. Odpowię Biskup. nie
prosites qom'. Clientes tedy suos wim. zalecaj. Mnie Spalinskiemu y Mar-
szalkowi nietrzebatych Commendacij bo mię Krolowi Jm'. Cnota y stateczne
a zycielne postugi, natym Kzory piastuje Władnie zalecay. y uderzył lastę
y Zaręczył Marszałkowi Wład odnawowac. Podobata się barzo ta genero-
zitas jego Krolowi, y zaraz magni illum fecit. Jakoz doznał potym iego sta-
teczności y zyczliwości gdy priuata odia Ciniium z Panem Zachodziły. Ko-
szty wielkie Kwoli Rzptey y Krolowiczynit, poczty Kosztowne Pawiat a ma-
nowicie Kiedy po Gryselde Woiwody Siemigrodzkiego sorke zroskazania
Krolowskiego na granice peiechłat ktora byta desponsata Łamoyskiemu
Kancelerzowi tam wielki koszt wazył na szumny poczet. Potym przyprow-
dzily się po weselu od Króla Pannę wedle dawnego zwyczaju w Łeznoy
oddawał. Cłod Kancelerza Biskup Krakowski odpowiedzał. w wielkiey
Polsce sam tylko partes tucatur Regias a contrapeso y sprzeciwienie
miał potrzebne od Panow Łgorki; iednak rozumem swym y onych pieknie-
znosit, y co byto è re Reipub: y Króla zawsze dopinął, co muł diminutio-
nem in re familiari czynito y potrzebien bydz musiał. Acz umietynym
y gdzie mogło bydz okrzytem Szafunkiem wita się uspierał. Gdy tam iakas skoda
w Gospodarstwie poniał, a Kras mu rzełt. wielka rzecz niemasz tam wiecey Łkody
nad Tyżac Alk. Jakolanie rzecze ia sobie Tyżac Łotych tak szacuje ze gdyby
mi go Kto dat w Rzynie postat bym pan, dalbym na strawę Tyżca Łotych
Ten coby moim Kzestem Rzynie widziat byłby mu zato powinien a przywiort bym
ostatek. Konfidencya miał do niego Krol wielka tak ze niebysko arcana Domi-
nationis ale y prywatne Domuswego Sprawy iego powierzał rozragkowi. Inter
Manuscripta ktore Marszałek Summa cura pisac karat. Spraw potecznych iest
Colloquium Jezu z Kraleem de Successore Regni. Gdy mu tam podługich roz-
monach Marszałek radził aby iednego z Synowcow forytował na Krolstwo
y wczesnie mu sposabił aditum do Panstwa. odpowiedział mu Krol.
Ego sic iuuenem optime spei ad hanc carnificinam vestram de-
sidero. Tak narwał statum Reipub: nostra gravem Regibus. Jakoz
sta

Sila temu Panu niesmakowio immerito czujono. Sila cięzkich przymocowek y contem-
ptow odniest, y opacznych spraw swoich interpretatum, gdy potem Erol Regno et
uita cessit, on y z Kanderrem był executorem testamentu od samogor Erola
uczyniony y sprzetem bogatem bo ter tylko mobilia zostaly, tak Synowcowo Kro-
lewskich iato y innych Slug. wedle ordynacyey y Testamentu uuczynioney
podzielil. Po zezui Erola Stefana strasne barzo interregnum nastapilo. Sa-
cra Eborowolich przy ktorych sie Pan z Gorki Woiwoda Poznanski przywia-
zał Maximiliana Frytowaata. Zamoykli Kancelarz radby był Krowego zawa-
row noych Gatorego na lantstwo wosadził, ale ze widzial rzecz niepodobna
dat sie przywieści Marszałkowi aby Zygmunta Erolowiera Krowelskiego
Prestrenca Erola Augusta y Krolowey Anny coniunctis uiribus et consilijs
forytowali. Do czego Sklonil sie potem Kamliowski Arcybiskup Gnieznski
sli a za nim Clerus wosytel. Conuocacia od Arcybiskupa naznaczona na po-
czatku postu w Warszawie 1586. sed ad Conuocationem Warsauiensem sine
Solikowski Arcybiskup Kwowski non pacatis animis itum est. Erant inter Opali-
nium Marschalcum Regni et Stanislaum Borcanum Palatinum Poznaniensem, ali-
quot annorum inimicitia. Cas in hoc statu periculoso Reipub: tentabant ali-
quoties Senatores per Archiepiscopum Leopoliensem ac Episcopos Vladislauen-
sem Plocensem et Cameneunsem item per Palatinos Tenczynium,
Cracouiense Szafnecium Sendemienssem Mniscium Castellatum Kadornien-
tollere, ipsorum reconciliare praesertim cum Opalinus iudicium et arbitrium
amicorum admitteret. Sed cum Palatinus Poznaniensis duriores se ad omnia
Et inacrabilem preberet res adoptatum exitum perduci non potuit. Na tey
Conuocaciy gdy Zborowscy zwiętsza nad spodriwanie potega staneli
Opalinski z Zamoykim na wytrwana z nimi poszli y widzac rzeczy za-
mieszane y do Conclusiye natym ziedzie niepodobne y nie sie z niego
aduersi niespodziwaiac odiachat zniey Opalinski et Zamoyksi umy-
nie nieprzyiachat. ut igitur Marschalcum moui znouu Solikowski
Regni Opalinsium discessisse et Zamascium absse uiderunt et affutu-
rum credebant. Zborouj in hoc neruos suos intenderunt aby rzeczy
swoie iako na lepsiey ugruntowali. y Skrypt taki stanal ktorzy Arcybi-
skupi oba podpisali y sila Biskupow y Senatorow w ktorym na lan-
clerza sila rzeczy adrych y cięzkich. Potym nie na tey Conuocaciy
niestanelo tylko od Arcybiskupa 19 Augusti naznaczoney dzien
Elekciy. Recebu niechcieli podpisac Biskupi proz Kamienskie
go Biskupa y rebus infectis roziechali sie. Electia gdy nastapila
na dwie szeci y dwie kola rozdwoiona. Przy Panu z Gorki y Zboro-
wskich

wskich. Senatorow malo co, Ale Szlachty daleko wiecey. Przy Arcybiskupie Lan-
clerzu Marzalku, Senatorowie y Wziednicy wosysey niemal to tam Kolo na-
zywalo sie generalne. To zas drugie od nichze nazwane nigrum Conci-
lium wotym tam Oboze na Senatory, na Zamoylskiego przeciwko martemu
Lubowski nastempowano. Tu zas moderata omnia et sobria Senatus
mei Sulikowski altercationis et disceptationis assidua de Conuocationis
auctoritate quam alij summam, alij nullam, alij aliquam esse, uolebant
partem alia sibi uia, ad remouenda electionis imbedimenta progredi-
endum esse putauit igitur et maior eius pars, et cuius integritati fi-
debatur, a Marschalo Regni Opalinscio ad Lankouium Episcopum
Primate[m] conuocabatur ubi penitior et secretior consilio usu, cum
per tumultus ad ordiendam et prosequendam electionem accedi non
posset de persona in Legem nominanda inter omnes conuenit. Zbor-
ob.lich zacia y Kolo generalne iak sie tego dowiedziato. Lokosz ktory
dobrze Ostracismum nazywa Solicouius postanowili y wzywali Senatorow
aby spolnie zniemi zasiedli y kazdy dal swawog sobie. Odpowiedzieli nato
Senatorowie ze spolnie radzie o spelnym dobru Oyczyzny gotowi sed se hanc
sumpotentem et sine ratione Ostracismi Institutionem quam toti Reipub. exi-
stiam uiderent probare non pole. Daley Stowoszkowskiego se narracja konczy.
Igitur etiam ad hunc consensum priuatum de Rege uel emesto Archiduce
Austria uel Sigismundo Suecia Regis filio faciendo. Ita Opalinscio Duce
animati fuerunt Senatores ut cum apparatu armorum die proximo Luna a Nobilitate
designato ad Senatum adessent et rei eventum expectarent. Mittebat etiam Sena-
tus ad Lituanos ut ad se accederent et se in hoc Reipub. ad eis non segre-
garent sed ij res suas agebant et post principia stare malebant cattu
Lenant Zborouij id animis designatur. Maximilianum Archiducem Austriae
sed cum Moscho tectum fovebant, nullam Maximilianum frequentem uero Mo-
schi mentionem facientis quare multi inter eos decepti uti finis postea
declarant fuerant. Die Lokosi seu Ostracismi ad sunt frequentes in Senatu.
ad sunt etiam Nigrum et Generale ut iam eo nomine ea uocemus. Conci-
lium tractantur alia, quae tantum ad rem presentem pertinebant, praesentim
de sequium Cancellarij per Joannem Dulscium Thesaurarium Regni erga Senatum de-
claratur cum scilicet cum sciat aduenarios suos in Senatu adfuturos, si mandat Sena-
tus uel adfuturum uel abfuturum et omnia sua instituta ad tranquillitatem Reipubli-
cae aduocaturum. Non dum es finiente sermonem, apparuerunt copie
cum horreo ielica tormenta in campo uersus Senatum disposito. Nonum obane
Solicoiu Leop. Archiepiscopo fere publicam iam nos premi: Opalinscio aduocit et
quam uoluerit; Iam Archiepiscopus Inuicentis et reliquis Senatoribus fuit. Videtur
ut uis

ut quisq; poterat in re subita ac tumultuaria scandunt. Senatorum autem equites in suis ordi-
 nicus stabant qui neutram partem respiciebant, ascenderant. Cancellarij etiam exercitus
 Castris egressus appropinquare cepit. Jam et Julius Ostrogia Palatini Episcopiensis a fili-
 orum eius copie ab occidente in ordine stabant et Opalinskij Milites; a eadem parte Valer-
 ting Landominen! Stanislaus Szegancius cum nobilitate Sandomiriensi etiam medium
 tenebant. Quos inter Archiepiscopus Gnesnensis, tum per submissos tum per se obsequi-
 tans consistere iubet, rogans et cum lacrimis obsecrans ne Romam in discrimen addu-
 cant. Multi igitur impetum tam Honoriorum quam Lanosaj mitigantibus et ne se
 spectaculum orbi universo exhibeant, amittentibus occidentem sole, infeste aures intra
 interiecta coepta ad suas stationes redierant. Et hoc modo Consilium illud furo-
 ris Nobilitatis seu Generalis concilij in nihilum recidit. Sed ne talis Poloni rorenat
 do d'Augich sposoban Protoroanych zgody spolne. Arcybiskup w krolestwie miastach
 Krole Zygmunta Trecego, Krola Nominatja Marszatek Opalinski oglosil uoce profano
 et hoc Preconis y lo boziota Pana Bogu dziekoraci z krola zaraz iachdi uszwy.
 Orogm dowiedziaawszy sic kolo inqie talre nulle auctoritate mianowato Maximi-
 liana Zakuzanina Krola Nominatja Marszatek Radzowny Zwoczki oglosil talre.
 Perwiechania sic Lambert do Krakowa porpedz. y tam Maximiliana ab obsidio
 ne odawit, a potom y pojmat chorzatek do krolestwa Zygmuntowi zarzecz, y o-
 nepi do Krakowa przyprowadz. Ale nieostanowia puzisi ludzie przy nim szly
 nielo stacy. Precedebant szowi Solborski regem milites opalinski et aliorum
 quibus Christophorus Zgorzicus cum familiaribus Radzowna ad Podlubiensiam seque-
 rentis manibus in eis magnam stragem ediderunt. Quis Dei ad Regem un-
 cu aucto, Petricouit Lauam cum suis receperat. Et toti potom ea captiuitate
 Coronatis recitj aspoluione. Ma czezo trochy ta szeregmi krole mianata te
 bop wytworono, koly sic staj bo zarato ze nowozem rade y rozdzeleni chor-
 zatek ze rozszlych krolestwach szeregmi ogly. In anno 1592. ciuiliatoj krole
 Zychiwole krolestwu Krolowi Zygmuntowi sic za promienem krole w domu
 Kuzubim suszycie zabici opactiwoi malantenci przewat szlych do pinanc
 hac potocz y na seymie szly talre odprawomany do krolestwie na radey
 inqumitny nadereni y pomen potoczny krole Janowi misz. Z krolestwie
 opar sic krolestwie potocz pradice is enancie szeregmi y krole ze obelzany
 raden krolestwie szly krolestwie bo krolestwie. Sic estatem tollit. A quis na ad
 mianu raden bonas suis rocumiem niepotocz. Licentia sic krolestwie
 cui potocz. krolestwie radie szeregmi in re respecty na szeregmi imi krolestwie ma
 in re. Sic ratic rollu na radanie sic y krolestwie szeregmi y seym ten radie
 na szeregmi. Licet in modo tractandi et componendi od seymie szeregmi
 natura suszycie. foni puzisi sic szeregmi. Licet in modo krolestwie krole
 niu mianowato szeregmi y szeregmi szeregmi szeregmi, y uwaraincey od krolestwie
 potom rollu radie szeregmi aduost on y potoczny szeregmi. krolestwie szeregmi
 me y szeregmi szeregmi szeregmi szeregmi. foni krolestwie szeregmi

natenczas naybarciej sztowicla ratujacy, A powiedat ze dotych czas niemasz
 przykladu, aby Kiedy Katolik umierajacy mial wazpliwosc iaka wiary pokla
 zac y Heretyckiego Szka wzywac. Miedzy Littami ktore sa w drezku Caroy
 nata Holusia, jest do niego List gdzie mu winowazie ze in auita religione
 zostawa y prosz go, aby wspieral Kościol Bozy przykladem pobornym, y po
 waga, Wrendu Sweys. Worym ter od Papierow lilku, powazne y gorace na
 karlam do niego Listy. A. Ato V. gdzie go hortatur, ab consulendum tempo
 re Interregni paui publicae et Regem Catholicum eligendum Anno 1587. Pon
 tificatus sui 2. od tegoz w listce potym drugi gdzie hortatur ab obliken
 dum Confederationi tempore electionis noai. Regis per Hereticos excitato
 Inouu od tegoz roku 1589. Pontificatus sui quarto. Gdzie suadet catho
 licam miamem Regis Matrimonio copulari, idq ut prospiciatur petis, A gre
 gois XIII. Gdzie Ecclesiasticam ordinem, eiusq, Privilegia, et libertatem
 simulq Catholicam Religionem commendat. Anno 1578. Pontificatus sui
 6. a Gemente VIII. Ktory respondit ad gratulatorias simulq, diligentem in
 extirpandis heresibus se fore pollicetur Anno 1592. Pontificatus sui 1. Tym
 wielka mial familiaritatem y dobra przyjacza zawiasta pod czas hynosci tego w
 Polsce, gdy byl Huniusem, Kiedy Mraz S. Stuchal sam zaszere. A. obpocia
 dat, a Ministrant tyho postugowal iakote in ucteni Ecclesio tak bylo ze po
 pulus responsoria wozrytlwie wznit co sie sie y ternie w Grestim Kościele zado
 rowie. Wustadze Dpstez iakom iude przed tym namienil szedl Dziai bryes
 trymajac zaszere Dostoiensztwa. Pan. bryes. Szrege y honise, y temu zabi
 jajac aby sie wyryna ad statum popularem nie. Konita, ale Principatum
 Ktory sobie Inodhowie nasi obrali statecznie wstawy, powadze zabrymanta
 Co iako wozrytlimi sprawami szwiadury, tak naywiecey sztatnia walozuocia.
 Gdzie Synom w Testamencie haec ipsa uerba napisat. Popularitatem nimiam
 szrekerie sie to jest Dpstez, Lozdey. Nauka wnim byla wielka, petio mul
 ta et uania. Widziatem tego libros polliceturos bo ponim szaczna dostata
 Bibliotheca, ktore ponotowal, przypisuiac ad margines iudicia. Solida
 y rnae ze conyquebat dohce co wytat. Kiegi wozrytlwie tego ten smidy
 napis. In manu Dei sortes melis. A na patacu sztatniematem co
 szrem pozat w Radlinie murawae, nad brama aldo Dostoiensztwa sztatnia.
Honesto otio post labores. Do zartow byl sztonny, y mial swe szta
 uone odprawiedzi. Do posiedzeniu prywatnym z Krolom a Wielkym sztan
 uerem Lamoytam, przy dohrey myshli prosit Krola szpewey Ingett
 Ktory sziero wazpowal, a Krol go uir byl tawie homu inuocem namawaj.
 y dai chciat y dla tego mu szamorot. Do szrepe Marszatek do Kru Lande
 wowi, niematriu sztatniematem, szlachta, szre y szpewey y szpewey, szpewey.

Secundum

Smiaa Landercz. Zopyta Krol co mowi Pan Marszałek, referuie Landercz, Krolowia
wosry Kielizek woina rzekt. ergo et ego, et prohibam et dabo. ytak on przelt
otrzymat. Prosit Krola Stefana o Przemenskie Opactwo na D. Lemnickiego Ka-
nonika Gryninskiego przy Domowych swych respons od Krola czytania gdzie Krol prosi
aby na D. Czerwonskiego pozwolit za Prosbą Krolowska, gdyż tez Krol na Ławczow-
skiego w Opactwie Węgrowickim pozwolit za prosbą Marszałkowską, rzekt Panowie
Krol prosi abym ustąpił Opactwa Przemenskiego podobno to rozkazanie Bo Panska pro-
zba stoi za rozkazanie. Wypendracie podług swej Marszałkowskiej powinności
gminie iednemu w Wilczurze ubranemu, podle Krolego stat drugi w Rypietse
rypiet rzekt. Idz precz Wilku a wos to psze ciele joba. Potym drugiemu bysme
mu y durnemu ktory raz y drugi upomniomy niewychodzil, rzekt. Wymidziel
Danie, bo was zawstydze. A gdy siz on spytat, bymby tabiem? A to kotoman
masie znicolwanego Adamasiku, a bywaly wiele takim wzorem Adamasiki w ktorych
porac truda hto nice. Zmordowany pracą dat lasi Pana Sobieskiemu ktory
rum oryniac glos sobie formowat podobny Marszałkowskiemu miedzy y tu-
biny. Co gdy mu niemiło hto porowosy sie idiat mu rnowol ze Krola
powierzona woladz, mowiac Dnie lasim ia wam powierzył nie Nam. Spy-
tany od Hierytyla czerem przed Krolestem wazlyz zbit a nie przed jakim
inym? Dupem, gdyż to tak drewno jako yto? Przed nie wam przyznaly
powiem, powiedziecie mi do brod czerem wy wosie Long catuiewe to jebe a
nie gdzie indziej wstrak to tam radie ciat, iakto? Na Electiey Krola
gdy Lemonskiego powierzone Krolowskiego, y Krola powierzone Sandomir-
skiego potoroze miedzy Candidatami na Krolstwo, Ma by y takich, kto
zy cheze miec sam gloriom apud posteros, lubo radney nabwiecie y polo-
bienstwa niemieli do tej Fortuny, naprawiali aby ich tez mianowano. Widrac
Marszałek ze sie ta uanitas wosaz woscey wyprawozata, aby sa naprawic
kilkunastu, aby Stupskiego ktorego Raducz rnowo, mianowali. O gdy miedzy
et lubioniam to Kroleuoyai o drudzy ab hoc tam inconsulto ambitu hui ratio-
ne obwieczeni. Krol Zygmunt przez prosił go o Krettha, w którym si bar-
ro Dan Marszałkowska hochata, cheze siz rozmowic, powiedziat ze memore
hito ro polou Panstom? Idy Krol spytat, bymby powiedziat, ze miewa
czesom barozym wosceley choroby postreget Krol, ze to fura excusatio
ni iednak nierekt. Az gdy go od silba miedziel prosił Marszałek ope-
woney Pogoneta do stada odpowiedziat, nie dam so Raduk miewa. Sadze
to Landu Conno, gdy go sta Coniet prawadzito, miedzy inoym Pan Proiew
ski Starosta nuten eras Przemysli, y Janusz Wł. obrozski, sctowick wiel
sila dostawow, ktory hto potem Panem Krolowskim. Ten przed Marszałkiem
radziat. Proiewski raz obok. Spytat Marszałek Xua Mui Die proste wiele
ze wosra Koi Mui masz wotow wosceley wosceley Mui. Odpowie Xue mo teste
ze miewa wosceley wosceley. Spytat Xue Marszałek y prosi aby po
wiedziat.

aby powiedzial, Kie in circa horbe namienit. Nato Marszatek. Lichyby Pan Proce:
 wshi miat tego potowice, niepodle Marszatkka, ale na Marszatkuby rerdrit. Dopie
 vor Procewshi ta, Prymowka perstrictus, wiechriat iako Szanowa wielkich Ludi
Piotr ze Bnina Opalinsky Krajowy Koronny, Nakielski Lohatynski Smie
 rnienski Wotpinski, Dubinski Starosta. Syn Marszatkow iako rozrey Pro:
 drut sie w Roku 1566. w Sobote przed SS. Piotrem y Pawtem, wiodenatym
 roku wieku swego dla cwiczenia sie w naukach do Niemiec a potym 18. do lotok
 postany tam stamtad z Balthasarem Batorem Synowcem z pamięci Grola Stefa
 na w kompaniey wrythie Krolestwa y Prowincye niemal w Europie roicdzial
 w nadziei przyszley ro Arphey godności ktorą wrodzona tego indoles, wotych
 serce miodych leciech aywita. Mial od Grola Henryka Starostwo Lohatyn
 shie, Potym od Grola Stefana Starostwo Nakielskie od Zygmunta Mecięgo.
 Smiermienskie Wotpinskie Dubinskie Starostwa y Wragd Krajowego Koronnego
 Anno 1590. wrogit za Zone Halozke Siemawshy forsz Castellana Pro
 kaminięckiego ro Roku 1591. tybrien przed S. Pawlomiciem z to sptu
 biuwsy obrzei sptu Potomkow sptu, umart na Dworze y obecny, ustudce
 Grola Smie w Roku 1600. dnia 21. Parbricmika, o godzinie 23, mazię
 wieku swego lat 34. zwiellia, Doma swego z Roda, a ralem Grola Pa
 na swego Zygmunta Mecięgo. Ktory dyelowshie wielkie cnoty, pruden
 tiam prauitatem deatentatem candorem, wten czas naybaricie, sobie
 upodobal w nim byt, y naterz na Ktorych Ociec siadat, subsellia iuzgo di
 sponowat.

Andrzej ze Bnina Opalinsky Biskup Poznanski Syn drugi Marszatkow iako
 rozrey Wodzil sie w Roku 1576. w wielki czwartek mazię lat 15. w nadziei przy
 szley pobozności y sktomosci do Duchowienstwa wrodzoney, ktorą wotych iuz miodych
 leciech wydarowata sie, zostal Proboszczem Ptockim w roku siedmnastym wieku swę
 go będąc, dla dalszego wcnotach y naukach cwiczenia sie postany od Oyca do Sudzyc
 Krajow w roku 1592. za Inspektora dany mu byl X Cielecki Ktory potym rozpr
 Referendarzem Koronnym a potym Biskupem Ptockim zostal. z towiek rozsądkien
 peritarerum y poboznacia a que clarus. do Rzymu poiachat gdzie od Papieza Klemens
 VIII. za Camerarza a Secretis przyiehy. Od niegoz do Grola Zygmunta do Szwecyey
 w Roku 1594. na Arciny Grolewicza Ktory sie tam byl Wodzil postany z Ktozey
 Legacyey powrociwszy sie znouu do Rzymu, tamze przez dwie lecię niemal spetna
 na Dworze Papieskim z ozdoba, Domu y narodu swego do postug wotamney Oyczyzny
 y Grola Pana swego przy posabiati sie. Affelt Clementis VIII. dobry zarwze uznawat
 przeciwno sobie do procz inklinacyey tego Papieza dawnozawzięty ieszczę gdy byl w Polzwe
 Nuncyuszem do narodu naszego amenum ingenium ięgo Wtęci y iustitias prawnie lo
 mana wielce kusobie fauor ięgo powabiata. Tam koszt wielki prowadzil y uyt
 lat przez dwielecie mieszkając na Dworze Papieskim Czterdzięsi Tyemny. Ztoby
 Algydy

Gdy już mając wolę wrocic się do Ojczyzny, zepnat Papiera rzekł mu Papięz. Niechże aby usługi twójce ktoreś na Dworze moim wż ten czas oddawał. Był sine primis. W tym gdy się X. Opatinski cos jednego Sedis Apostolica spodziewał do- był z Kiezenie rozane Papięzi y one mu dał wopodarunku to przydawicy ze S. Carol. Barromeusz natalkich się zwykły modlił. Złat często był zwykły mawiac, że nierozumiem żeby gdzie były korszowniejsze Papięzi nad moie, bo mi te w nagrodę 40000 Złotych korszku dano. Wrocit się do Ojczyzny na obćcne usługowanie. Wola Jmci w roku 1598. Dochoydzienia Ferdynanda z Gracu od Wola Jmci. postany w roku 1599. A do Cesarza Ludolfa w Pradze w sprawach waznych pod czas zamienienia Zemię Maltanskię y Siedmiogródzkię przez Michala w roku 1602. ozdobił y podnie legacyę odprawil. W roku 1602. Wzrost Sekretarza wielkiego wż mu dany. W roku 1605. znova dołżymu od Wola Jmci do Papięza Papięza V po dispensę na wtore Matzenstwo Wola Jmci postany. Z korszki legacyę szczęśliwie zpoćczym skutkiem wrocisz się od X. Wawrzencia Paslickiego za koadjutora Biskupstwa Poznanskię przyięty w roku 1607. po ktoręgo zasmierci rychley na przerzeczone Biskupstwo wiachal. w tydzień po Pannie Maryey Gromniczney w roku 1608. Wiard był barzo ozdoby, bo mu tak pokrewini jako Przle piękne Poczty stawili y napoczątku zaraz pokazat jako napotym chciał żyć wedlo dostojności tak wysokiego Senatorskiego Stotka, iakowz potym od tego pierwszego Splendoru nieustąpił y primis non cesserunt postrema. Roku 1616. idąc Przykładem Brzodków swych zarłowosc wiary Katolickiey, Powinność Wzrendu swęgo, więć y animusz godny, y nalezacy Wrodzeniu swemu pokazat mocno wżawisz się o znieśienie Luterskiego Zboru w Poznaniu y szczęśliwie tego dokazawszy. Nalezato siła natym Heretykom wżyskim aby w najpierwszym Wrełkopolskim mieście iawnie nabozenstwo wolnie odprawowac mogli z kad Szlachta alterius fidei mocno się oto uiełi ale go nic nieustraszyl, naprawit tyć ktorey do niego Ministrow pozwali, y aby iezeli X. Jmci, stanęli przed nim iako in Spuali Jmci. Domyslił się naco rzeczy idą y przytko z miasta wiachali, a potym tumultuarie lud z studentami zebrany zburzył Zbor natymy Gozde na Sejmiku potym gdzie się Szlachta Heretycka groziła vindicare factum stanął z Gromada y potęga wielka, przyiechal banem z Damionymi swymi złączawisz się z Panem Sędziem Cankowskim Generatem Wrełkopolskim Woiwodą Łęczyckiem woliwie wielkiej y zgoda zwietszą częćcią kosa Sejmikowego potym hoy noscię swoi. zniewolił tak Adwersarze, że widząc y siły y animusz y potym ludzkosc uznali lenia esse arma Christi ktore regunt non ferunt y tak ab incepto odstąpili. Nauka w nim była nie Szkolna albo Professorska lecz ktora Wzrendoni iak Biskupa iako y Senatorskiego wielkiego nalezato som ppum et suile ingenium do zarław przytoynych stome auctoritatem wielka, między ludźmi z Wrodzenia y Wzrendu wysokiego, a przytym y zchoynęgo a Pańskiego zycia umiał zachowac. Pomnie to że lubo wielkich Senatorow miał w siebie na obćczie tedy przyięz in loco scipuo we Srodku stotu przeciwko Krayce mu

mu siadał, co przecie niby nieprzypisował pysze, ale Pasterskiej powadze. Kiedy
raz Popielec dawał Erolettowi Eroła, Erołowa, y Erołowiczow porypawczy, przy
kradł Kunciusz Papielski, on obracając się do Oltarza rzecut Pratatowi iednemu
aby konczet te seremonia: Wtoch rozgniewany ze nie Biskup sam go odprawicie Zreze-
ame, à me, à me, à me. Obraci się Biskup y odpowie, à uoi, à uoi, à uoi, Niestychanie
się tym Eroł, ale y Dwor worytek contentował, A zrekazy Wtoch patientia, mu
siat iść przez. Dotey przoygi nietylko pomienione respekty. Ale tez forma corporis
oris, et faciei grauitas, y inre externa sita mu pomagaly. Dwor assistentia nietak
w sierbie wielka, iako in delectu Pratatow godnych, y stug kosztnych, strojnych
a co in sollicitè uozat, wysokich iak pod Jerkiel. Wtodz zas krotatna y ropie-
bnym ochedostwie. Miedzy Pratatami Kanclerzem był u niego K. Doruchowski
ktorego potym Erołowi oddat, y Referendarem Koronnym niestar o umarł.
Wporządku wcielkon kochał się tak ze w podobnoieniu u siłu była we wrytkim
Fal exquisita mundities, az tez podobno wotym nimia cura modum exceperat.
Dwor Biskupa w Porpaniu do wczesney residentey reformował. Oprocz barzo
bręknj wystawit napisawczy nad ludziami jego Amanitati et honesto
otio. Ktory potym Succesorem in Curia barzo się odmienit. Roku 1624. iuz
wpadestym roieku berdąc Monceyt lata uoie. Do choroby przez się ciezkiej
accessit. Trasnunek Ktory wielki ponosit ex incendio Koscioła Tumskiego Porpani-
skiego. Zredkie po takowym przypadku vesie przeszkoda było ze nie mogł Ero
siota restaurare. Znalatem list-iego pisany do wojewody Porpanskiego
Brata wojego Piotra Opalinshiego, o tym przypadku ktory goziem mi. Zdat
aby tu był przypisany. Jasnje Zalesmorny malanie Wojewodo S.
Zami się zalewając przez ten list do Kommandans oznajmując barzo zelozna
Nawine, o nieszczesney pogorzezi w Sobote przestę to iest zo. Subyktio
ta miest Katedralnym. Alzo za grzechy moje wlasne Pan Bog starat mię cala
mitate hac publica, ze Koscioł niezwiela rownych so Koronie Polskiej. Soole miuz
cy podobnych. Proctow mych bitnoscia y sumptem zo wielkiej wagi. proctow
gdy tenaz iuz zo takzym ochedostwie dostoratosi swoy do chodzie porat, zo
popiot z nieszczasliwaną sędzą obracany lechwie same tylko gotę miuz paina
tez maanificentiej dooy oratom potomnym zostawit. Przejazna zniezko-
zności Pzemieszkow ztych ludzi, ktoryz barie na wieczach pochylone dęac
prostawai iz im Poroby na nieszczesnie wiedney ztych san, kilka godzin pre-
zym osiadł do roboty przyskalatę, one cheac wykuzac więza, Zapalił Kom-
mandaniem soym drugę Wiera y Koscioł zgubitę, a ratowac miuzno było
kzycien we dwu godzinach worytek prant. O tym worykwu w Paryżu miuz
homosi, luso na wiecty miuz smutek pobieratem sam Karaz, a patrzę na kosciole
ruiny ostakiwam wiek moę, zem tego nieszczesny bozekat gęz wolałym się
był pod ziemię widziec, y worytko Praci miuz dzieły fakiey Koscioła
miuz powierzonego doctekai. Jednak worytkowiek się stalo, Panu Bogu za worytko

Michaj

dziękuję radząc z Capitula moia, y sposobow wscriptasé narzey szukając iakoby wzdly
co przedrey upadkow dalszemu pozostatych murów zabierec, y nowa fabryk pierworzey
podobna zbudow, ktorey dokonozenia acz da podobno przesny cztowiek niedoczekam
jaki mi jednak Duchu y sly staie, a liche kostatki dopuszczaz, stara sie o instaura
tia Dro luce et fauore scilicet mianow dycezanow moich bende. Etak tom
mianu ornaymioso, a wiecey pra afflictione Cordis nie mogac pisac oddawam
sie szurkami memi powolnemi Tascé tom mianu. w Poznaniu 4. Augusti
A. 1622. Vmart A. 1623. Zyt tylko lat 47. Na Biskupstwie zyt Poznanskim
lat 17. Lubo infuta zuzawoska po smierci X. Wotuckiego dawat mu Erol
Jmci. ale on wtakich wzendach, prozen będac ambitionis barziesy patriat na de
corum niz na pozytek. To pewna ze go czełata katedra Gniezminska gluz
pod ten czas zgrzybiaty, y w zedniwoy pracio starosci byt cztowiek zombi
cki ktorema en successor destinabatur wosytkich glotem jednostaynym jednak
pobrzeđit do Probi.

Wracając się do tey Liniey, ktora za hereditibus za Opalenicy idzie y seriem sey pro
wadzac tym porządkiem iako ktory z iett y sciate. Naprod occurit.
Piotr ze Bnina Opalinski syn młodziy katechana canticlers, wrodit sie Lo
ku 1549. Dwurociowoy z cudzych krajow, gdzie az naroyt dlugo sie bawit y tam
się Naukami y Conversatia precowicowoy domu się jednak niepuscit, lubo miał
wosce od katechana W. Kr. Antonia Opalinskiego upomitanie aby się chwial
Dworskiy wstuzi y piekne ktore miał dotos za ulmą Pania, y Oycy sly obacit.
Nihil jednak effectum. Nawet Erol sam Tymunt III. sly przed nim iachat
w Poznaniu mając wedle siebie Piotra Gamkowskiego Podkomarszego kabiliego,
mrekt, zyczełym na Dworne slym wiodnie tych dwoi Piotrow ktore słowo Pansie
nie go nie wytrawit. Tak balace kudra rzec czeł wietrzny wiekly strawi
wosy w domu zniego się da wygnit do crego duse w gładzy steni bytnosc por
spolnie przycepa ze tam zasmakowawosy uicam furarum Dicit uacuum y do
wosy sly chorowosy Publica negari faciebunt. Zyt sly w domu y wosoin czi.
Cztowiek byt piebny wosy wosadowy y miellich obycziow po wosytek
wosk po katechanskim chodit w wielkim y katechanskim na miazas ochy sly
W domu porządek et munditiem exquisitum zyczełym wosy wosy. Tom
Dicit wosy cztowiek katechanskim katechanskim to jest Pankowsky Tomru Suce
wosy. Nais. Regoblu. abo zarczi Proponea sly w Opalenicy taki byt.

Generosus et Magnificus Petrus de Bnin Opalinski
heroicis virtutibus praestanti animo prudentia et elo
quentia singulari praeditus pietate ac virtute auita ~~in~~ in
signis cum atatem suam primo in aulis Regum post
modum in promovendis bonis Patriae infelicibus Inter
regnorum et alijs temporibus cum suo familiaq. sua
honore paterna hereditate per industriam aucta con

16

tentus, transegisset ac sine querela gratus omnibus et qui-
dem celebs uixisset; graui et diuturno morbo consumptus,
patientia ac deuotionis eximia exempla relinquens, pie
Domino Deo animam reddidit. die 1. mensis Nouembris
Ano Dni 1599. Aetatis 51. Maximo sui propinquus et
amico desiderio relicto. Vixit ut moriario morere ut ui-
uas.

Jan ze Brna Opalinski Lasztellan Rogozinski Staro-
sta Pobiedziski brat rodzony y starszy Piotrow Wrodzil
sie w roku 1546. w niemczech y we wloszech nauki
swe odprawioszy w roku wieku swego trzydziestym
czwartym, poiat za Matronke Barbare Ostrozankę
Wrodzoną ze Zborowskiej Lasztellana Krakowskiego
Corki ktorey to Zborowskiej Siostry jedna za Jod-
liwiecza druga za Opolinskiego trzecia za Stadni-
ckiego czwarta Kurzbacha do Nafsa, porty god-
wosytluch Potomstwo byto z kad wielkie spowinowa-
cenie. potym huic stirpi urosto. Z ktorey synow
Jana y Piotra Anne y Zofia corki splodziochy
chorem zawsze bendac gospodarstwem sie ba-
wit, y dobry dat znak cura familiaris bo
Sierakowska Maietnosi u Pana Jana Polko-
fowskiego za 60000. Anno 1591. kupil y
Cerniew u Pana Piotra Kamkowskiego Podko-
morego Pomanski za stotyck 56000. Anno 1595.
Seymilow nieopaszczajac ile mu zte zdrowie pie-
dopaszczato de cetero wiek swoy splohynie wiodt
y pokarat zyciem swoim ze to nawietrze wotum
byto elle dulcis saturet quies ale przecie nie
indesidia. bo byt stowick ze tak religijne motu
admirus. Procz Staro polska y bojoboznosc miat
w sobie, wiec y nauke nieposlednia w sprzeszlym

waniu Łg̃ bardzo curiosus, y jest niemato manuscriptow
wktorych tak Seymowe dzieie iako y Legacie y listy
są wypisane. Anne córke dat za Zygmunta Gni-
dzinskiego Woiewodę potym Łaliskiego cztowieka
wielkich dostatkow. Łofia po śmierci jego Mat-
ka wydata za Andrzeia z Leszna Leszczynskiego
Woiewodę Przeskiego cztowieka godnego animu
szu Panskiego, wielkiej reputacyi, a mianowicie apu-
dipidentes, bo był wiary Heretyckiej. Z tych przy-
miotow podobat się bardzo Paniey Łogorinskiej. pełne
animuszu Łborowskiego tak dalece ze iej y wiara
nie do niego niewadzila, iakoz za łaska Boza a
staraniem Matki, Potomstwo Łatolickiej wiary wszę-
tko zostało. To jest Jan Leszczynski Podkanclerzy
Koronny Łasztellan Gniezninski Przetaw Woiew-
da Deroski Łasztellan Szremski, Wacław Arcyb-
skup Gniezninski. Umarł Pan Łogozinski Roku
wieku swego 55. Ten był cztowiekiem cnotli-
wym spokojnym rozsądku dobrego urodzenia
y ładki. Po jego śmierci z Opalenice dwadzie-
ty nastampity. Bo starszy wziął Opalenice
Łtaszkow. Młodszy Piotr wziął Siętrakow, Cz-
niew Flamer.

Piotr ze Bnina Opalinski wprzod Łasztellan a potym
wojewoda Poznanski Szremski Łobiedzki Starsza
Syn młodszy Opalinskiego Łasztellana Łogozin-
skiego urodził się Roku 1587. Łata dziecinne
naprzod pod strażą y surowym okiem Łodźców
przepędził. w roku dzieśiym oycę straciłszy
od Matki, Łtora sufficit. Cura educationis po-
slany do Poznania u Oycow Serwitow wper-
wszych naukach przecwiczywszy się wpię-
tlatym Roku do cudzej Ziemi wyjechał,
Łok w Lipsku z męszkawczy de wloch obroci

Peregrinacją y tam naprzód sedem do nauk obrat
sobie w Padwi, gdzie Filozofiey stuchat y czas na
naukach y przystoynnych exercitiach trawit
przez cały rok niemal. Potym do Rzymu z X.
Bislupe^m Poznanskim a na ten czas Proboscem
Hoclim bratem swoim który do Cyca S. Pawła v.
w Poselstwie od Króla. Jmci postany opportunē w ten
czas do Padwi przybył w Companyi zaiachat
y tam nieopuszczając przystoynnych wrodzeniu
zabaw czas niematy przemieszlawszy szesli-
wie do Oyczyzny powrocit. Awo zgotā per omne
honestarum artium cultum peritiam adolescentiam
transegit. To wszystko sub cura Pana Marcina Zego-
ckiego, którego Zdolności w sprawach nietylko
Dom Panow Opalinski^{ch} ale wszystka potym
Oyczyzna doznata, gdy na rozne iey usługi w
Sądzoney par negotijs pokazat się ustawicznie
posłem albo Deputatē bywaiąc, y dwa razy
Marzałkiem Sejmowym, a raz Trybunalskim.
Zate godne merita wprzod Wzand Sedzię
Ziemskiego, wschowskię, a potym y Senatorski
Starek gdy Kasztellanem Przemenskim zostat
w nagrodę odniost. Ymst ten człowiek zna-
czny y Domowi naszemu wielce wygodny.
 Roku 1634. Z wielkim wszystkim pozatowa-
niem y znaczną Domu naszego szkoda do-
breę, poufaleę, y z Sena Zyczliwego Przyiaciela
Leży w Sierakowie v Oycow Bernardynow So-
dna rzecz zdata mi się takie wspomnienie iego,
tu uczyni gdyz on z wielkiey y prawnie niepo-
rownaney przeciw Domowi Opalinski^{ch} Zy-
czliwosci y afektu pienszy był który hanc
seriem Domu naszego spisat y X. Biskupowi Po-
znanskiemu ofiarowat, Co iemu metrudno było

ato dla rzeczy Polsluch, taki do Oyczyzny publicznie, iako
 y do zacnych familij priuatom należących niepo-
 rownaney wiadomości. Ale wracając się ad narra-
 tionis filium. Powrocenie do Polski Piotra Opalin-
 sliego szliotą zaraz mu było, bo ziechał do Kra-
 lowa na sławny akt powtorzonego wesela Kro-
 lewskiego, gdzie taki gromadny zjazd tak za-
 cnych ludzi, y z nimi poznanie sita mu ad notitia
 rerum przydało. Tam u Dworu zastat Juliusza
 Opalinskiego brata swego na ten czas Lezayskiego
 Starostę, y ten mu do znościomości drogę poda-
 wał. Utorę z dostatku od Oycy sobie zostawionych
 więc y z bogatego swiego orznicia, z Anna Pilecką
 na ten czas szumno y dostatnie u Dworu residował.
 miata ta Pilecka z pierwszym mężem Krzysztofem
 Kostką, Starostą, Łosiczyńskim przez inszego po-
 tomstwa dwie córce Pannami Zofią y Annę, z
 których starsza Panu Ligęzie w Lleszowie na ten czas
 Castellanowi Łechowskiemu a potym Sandomirskiemu
 mu człowiekowi wielkich dostatku, ale iako to więc
 stultitiam patiuntur opes blahego rozumu iuz była obie-
 cana iednak sprawita to wielka nikczemność jego, et
 morsitas ze przy spisowaniu Kontraktow y Inter-
 cypy wszystko się to rozprota. Bo gdy na matę ia-
 kże condyktę niechciał pozwoli, rozgniewana Ma-
 tka y Oyczym, potajawrzy blazna tego zadnym spo-
 sobem więcej nato postanowienie pozwoli niechciał,
 y tak infectis rebus on do Lleszowa, a Pilecka z mę-
 zem powrocita do wielkiej polski do wtużakowic.
 tam kulla kroć nawiedzając Piotr Brata swego
 iuz nieco ierzce w Krakowie upodobawszy sobie
 grzeczność y urodę tej Panny, im daley bym
 stateczniejszym afektem w niej skryui iednak
 z kochawszy, naprzod zwierył się zamystu te-
 go Panu Łęockiemu ktoremu non displicuit ego
 intencja

intencya, tyllko ze niezyczyl mu mlodo sie, narzbyt 18
zenie, iednaki widzac sklonnosć iego do Spraw
wrodzeniu należących, nieprzeczył potym zaw-
ziętey iego chęci, ialosz sie to poliazalo ze nul-
lum ex eo rebus gerendis impedimentum. Wniost
tedy staranie, y bez dtuziey zwololi otrzymat obie-
tnice, Wesele w Gotubiu Strzy Woiewoda y Ae-
konom Malborsli sprawit kosztem niemaly. Cze-
go potym ratowal, powiadaiac zeby to byl wolat do
Posagu Synowicy przytozyc, a Matce Gzsten pusci-
bo Weselu ktore A° 1607. bylo, powrociwszy, do
piero sie z Bratem y to az wroli podzielit. Temu
sie dostal Sieraliow Czerniew, Hamer, y zloti 50000.
za litore potym kupit Wounowice. Wic y Pobicdri-
ska Grolewsczyzna Matlia mu pusciła wzgletem
mniey z tego dziala. Przed Ozerzeniem A° 1606.
pod Pokrzywnicą na Łokotiu byl, y z polnie z Panem
Ostrorogiem Wilecznym bratem swoim mieli sto koni
Warza. Gdy sie Stadnicli z Xciem Ostrowskim Pane
krakowskim powadzit w kole, tali ze malo ludzie ich
giorzy w sprawie w polu stali bitwoy sobie niedali, Sta-
dnicli dowiedziawszy sie, czyła to Choragita, niepy-
tając sie Panow kazal iey nastempowac wespot zwoy-
mi, powiedaiac ze to krewni moi, ialosz tali bylo.
Ale Porucznic powiedzial ześmy tu przyszli z Panu
naszymi na obrone wolności, nie nato, abyśmy przy-
wacnych przyarni dopomagac mieli. Obaczysz y po-
tym obay, zetam priuate erga Regem offense zebz-
dowolnego, a nienawisi z as Kadziwita y Heretykow
inszych przeciwo Panu Katolickiemu, tegebatur pre-
textem obrony Swobod, odiachali od Pola barro nie
zgodnego. w Loku 1610. byl Deputatem potym na
lilku Seymach Postem, a gdy ztamana w Lipsku
noga y rle zleczona, odnawiac mu sie poczela, ia-
chat do Padwie y tam roli niemial cety strawit, Po

Powrociwszy potym ustug, litore sie podawaty, publi-
cznych nieomieszliwal. Az Anó 1616. naznaczony
był Commisarzem z Władystawem na ten czas Kro-
lewiczem Polskim, o czym List do niego Krolewski przy-
pisuje Zygmunt III. S. Wrodzony wiernie nam miły
Wiadomo jest wierności Tw: ialia namowa byta na
Seymie blislo przesztym o Wyprawie Krolewicza Wła-
dystawa Syna naszego do Moskwy y konczeniu tego
tam Zaciagu, albo tez uspokoieniu raczey, ztym tam
narodem, ialie stanety otym Warunki. Teraz iuz
wyprawiając Syna naszego na tę expeditia, idąc
za zdaniem Seymowym, naznaczamy Commisarze
tali z Senatu iako y z Kota Poselskiego, ktorzyby tego
przestrzeżli, aby we wzrytym dosyc się stalo postano-
wionym namowam. Do czego z Kota Poselskiego mia-
nujemy, y uzywamy wierności twoiey pewni tego
bendąc, ze tey prace kwoli Oyczyźnie podiac się
niebendicz zbraniat, idąc przytadem Przodkow
Starozytnego Domu twoego, ktorym dla Panow swych
dla Lepoty dla Stawy, mila byta zawrze nietyllo do
statkow ale z drowia własnego odwaga. Wyprawę tę
tali miarkujemy, aby Syn nasz pod Orszą ostatnie
go dnia Kwietnia stanął. Na który czas aby się to
w drogę sposabił, pilnie y powotore ządamy, zycząc
W: 7: Dobrego od Pana Boga zdrowia. Datt w War-
szawie 25. Mies. Listop: Roku Pan: 1616. Panowania
naszego. Drugi List talize w Wroclce potym od Krola
odzie go do Warszawy wzywa dla oddania przysię-
gi Commisarskiej iaczat tedy y wespol z Salubem
Sobiejskim naten czas Woiwodzicem Lubelskim
a potym Kasztellanem Krakowskim talize z Serem
Opotinskim naten czas Woiwodzicem Sandomirskim
a potym Kanclerzem Koronnym oddał przysięgę
nate Jmłcey. List Krolewski do niego taliz.
Zygmunt III. S. Wrodzony wiernie nam miły
mając tę declaratią od W: 7: ze się ztey postugi

Rzptey z Krolewiczem Wladystawym Synem naszym
niewymawiasz, y za Commissarza od nas nazna-
czonego do Moskwy iachał chcez, dawamy to
pisanie nasze do W. J. oznajmując zesmy Pa-
now Senatorow poblizszych do nas dla prze-
stuchania Przysięgi Commissarzow wedle
postanowienia Seymowego naznaczonych na
dzien 15. Miesiaca przysztego Marca wezwali, prze-
to pilnie zadamy W. J. abys sie na ten czas sam do
nas stawit, dla wykonania tego co rzecz pospolita
mieć chciała. Oswiadczysz tym W. J. zyczliwość
swoię ku Oyczyźnie cheę do usłuzenia nam y
Synowi naszemu, so my wszystko będziemy
mieć na miłosciwym haczeniu y łaską naszą
nagradać chcemy. Zycząc na ten czas W. J.
dobrego od Pana Boga zdrowia. Dan. w Warszawie
d. 13. Lutego Roku 1017. J. z Warszawy powrociwszy
pilno się natę Expeditię gotował, sto koni Warza-
stawit swym kórztem y znowu pod malim ko-
zaczim młod y Gzeladz chodritę czego zaden naten
czas z Commissarzow niuczynit. Przyszedszy do Smo-
lenska tam Grotkiewicza zastał z Krolewiczem a
przytym dissensiones z sobą Commissarzow y z He-
tmanem prywatne ich nięsmaki y rozne de. Pro-
ra osobie a uszczypliwe pisma. Wco się on nięmię
szaiąc postany pod Towarkow z Putkiem swym kto-
ry mu Grotkiewicz zaraz za przysciem Jego oddat
w nim był Dynost z kłkuset Rajtarow, który potym
był wolewodą Pomorskim y Ochmistrem Krolowey
tam czestymi czatami znacznie gromit Moskwe y
wieznią silą zdobył y czutości y dzielności swey
wielki dat dowod. Wiedney czacie zhubit Po-
rucznika Lamulta, Człowieka barzo Lyczerskiego y
stawnego Żolnierza, ale iako to rana fides pietasq.

viris qui castra sequuntur, niebarzo nabornego
 bo powiadał, że pacierza mowić nie trzeba
 z tey przyczyny, że Pan Bóg tałomę na dobrą
 duszę, a złym czelia y pozwała się zabawie na
 świecie. Alec ten niepotrzebny żart niebar-
 zo mu się nadat, bo zabit zapędziwszy się za
 Mosłwięcinem w lesie y ciata znaleść niemozo-
 no. o czym rozne były mowy y mniemania. Za-
 żyli tam niemato biedy y trudu bo y żywno-
 ści im niestawato, ktorey było trzeba szablą
 dostawac, iako to in hostis. Są Grotliewiczo-
 we Lioty, y inszych Commisarzow gdzie dzieku-
 je y przypisują siła. A Jami darmo w Smolin-
 sku siedzieli nic nie robiąc wiecey niz voli natey
 expedycey z droga rachuiąc strawionę. Arko
 1618. powrocit y iakos in Februario przyjechał do
 Kamru gdzie go czekali dni kilka co godzina się
 tego przyjazdu spodziewaiąc. Andrzej Opalinski
 Bisłup Poznanski y Łukasz Marszałek a na ten czas
 Castellan Poznanski honno ich zbierat, y Matron
 tę tal długo uteslnioną potomstwo wrytło cara-
 domus pignora y bracia wielce się w nim rad
 affekt rodzonego uochaiąc y przyjaciot kilka za-
 staroszy, po pracach y trudach wesoley chwili za-
 żył. Znosi to pamięć moia w kostym roku bę-
 dącego iako ten powrot tego z wielką pociechą
 Pomowych przyjety. Mianowicie Matronli ra-
 re exemplo miłuiący, ktorey przed tym ciesznie
 a maten czas wesole try, y w nagłą radość prze-
 nięcioną niewyuczayną iakis affekt poliarowaty.
 W ktory wszyscy patrząc cum laude maritalis
 an oris gaudium, et gratulationem quin et lachri-
 mas miscebant. Kilka dni się zabawioszy ia-
 chał do Sierakowa, gdzie odpocynliu cum cura
 rei

20
rei familiaris zarzuwał y tali Domowymi zabawami
y gospodarstwem, w litorym miał wielki rozsądek na
gradzai podjęte loszty. Az w Roku 1619. za promocyą
Kasztellana Poznanskiego na Marszałkostwo Nadwor-
ne temu Kasztellania conferowano. Potym in Anno
1620. o Hetmanach porazonych, Zolnierskim zabitym
a Roniecpolskim poymanym na Cecorze wieść przy-
szła. Przed Seymem ktory tego roku był zlozony,
on na Seymiku orwał się ze w tym Rzeczy rarie bo
Niewątpliwie Woyna Turcka sperabatur y iuz o
niej pewne były wiadomości niechciał deesse
Oczywznie y sto Loni Warza sto Loni Petyhorcow
swym losztem ofiarował, przez wysztyeli czas ex-
pedycyi, y po odprawionym Seymie na litorym był
w przystoyney assistencyi, zaraz się gotował na tę
Woynę y co obiecał wykonał. Lubo w tym ięzo za
wzieceiu Matronka naprzod obstitt płaczem y usil-
ną prozbą, a potym y w wyszty pokreweni odradza-
li tali wielkie loszty na litore się udawał mie-
dzy inszymi znalazłtem List Pileckiey Matli Matron-
ki ięgo, reha iey pisany ktory zdami się godzien
aby tu był wpisany ani słowa odmieniając. Po
wnim rozsądek tej biatey głowy uznany byde moe.
Ialosz była to mulier iudicio sexum supergressa.
Tali tedy pisze: Jasnie Wielmożny mci Panie Po-
znanski m. m. Panie y barzo miły Synu. Impet-
ten przedsiwzięcia wim kazdym sposobem rada
bym zatrzymata, y patrzac na niebespieczestwa
ktore wielkie ten pierwszy poczateli tej zatosney
Woyny za sobą ciągnie, przytali stabej iaha na Sey-
mie stanęła obronie. Więc y na te zdrowie Ma-
tronki wim. Ktorey prawie dodawszy ię do bolu za-
bu, przyczyna będzie y osierocenia dziateli. Do
tego za tali ostrą Zolnierza constitucya, okozet o
bardzo

trudność, przywiedziesz się, ale tego trudno u
poratować, za tą obietnicą tego co się wyżej namie
niło, mogłoby wóm. uyc przystoynym sposobem wzią
wszy to nowe dignitarstwo, ludzie wystawszy na
ukrainę, sam z kilkudziesiąt piechoty zostac przy
Panu, litoru y teraz strazy zdrowiu swemu potrze
buie, a olazyey za nadgrody postug czełac Mat
zonka z sobą wziac. To taka rada moia, litora
nietylko z zyczliwości, ale y z dobrego rozmystu
y przypatrowania się rzeczom pochodzi. Zatem
niech Pan Bog wedle woli swey sprawicie serce
wóm. ktoremum ja to w obrone poruczyla. Ale
mocnego przedsięwzięcia iego ani braterskie ra
dy ani uwaga losztu tak wielkiego, ani res
pelit Potomstwa, ani prosba naluonic pla
czliwa lubo lochaney Matzonki przerwac mo
gla. Mira constantia to wstytko zwyciezyl y wola
nie ialo Floratius de Regulo napisal; Dimouit
obstantes propinquos paruosq, natos et pu
dicam coniungem exitus morantem. Pomnie co
czestokroć Matlia powiadala ze wtey ustudze
Oyczyzny, sila bylo litorzy kupa wietszą Ludri
wietszym kosztem przewyzszyli Matzonka me
go, ale zaden affektom y zarliwoscia ku Oyczy
znie ktora sama on do tego przywiedziony
Acz y loszt proporcione iego dostatkow byl niepo
rownany, zwlaszora ze Chleba Krolewskiego nie
anic niemial. y zadney zato potym nieodniosł
nadgrody. Więc do wietszego nad innych wydatku
y odległosc Obozu przyczyną byla. Gdyz Luscy ta
nowie zywnosci z swych Mlainosci mieli a on
z grosza tytko y z bararu. Atoli mira Dei provide
tia factum ze y Potomstwo iego ialo nizey powiem
nietylko ublizenie ale owszem pomnozenie dostatkow
miato

miato. Natę Expedycyą pozyczył od X.^a Szyszkowskiego 24
go Biskupa Kralowskiego piętnastu Tysięcy czter-
wonych złotych in specie, y natę Summę Wyder-
kauf na Sieraliowie zeznał gdzie lubo oprawa
zaszta była iednak Matronia idąc za wola-
nie za casowata ię. Te zapisy gdy sie przy Adamie
Karlowskim Woiewodzie Łenczyckim y Genera-
le Wielkopolskim odprawowaty dat przy obecno-
ści wielu wysokie Encomium dobrego Cyryny
Syna tak sity na uslugę iey odwarzaiącego, a potym
Matronii do woli sie Meza stosuiącey. Na Expe-
dycyi tey, czutość, pilność, ochotę oswiadczyl wiel-
ka. Ostrorog Wwda Poznanski wydawszy Dy-
ryusz tey Woyny, iemu go przypisal, iako temu
ktory iey pars magna fuit. Salub zas Sobieski
ktory Łasztellanem Kralowskim umart, in suo
de Bello Gotinensi Commentario napisal talie o
nim iudicium. Petrus Opalinski cum post hanc
expeditionem in Palatinatum Posnaniensem Io-
anni Ostrorog Successisset magnamq; sui in omnium
animis expectationem excitasset in ipso etatis virilis
flore extinctus est ktore Woiewodztwo przy-
stal mu z Lancellaryey swoiey X. Lipski potym
Biskup Kralowski. List iego ktory na ten czas napi-
sal tym slusznicy przypisuje, ze chwata ktora daie
omnis adulationis expers, botezo głowielia au-
sterum barzo in genium od niey było dalekie, y
musial to bydr iawney zaslugi cztowielu, ktoremu
on co przyznal. List tedy iego taki: Jasnie Wielk.
Posylam Wm Panu Przywiley na Woiewodztwo
Poznanski, z uprzejmym powinnowaniem wielkich
pociech y pomyslnych natym stolciu Fortun, Ioc mo-
le w prawdie nietylko uotum ale y usilne przy-
wszytelu cras Vzrendu mego Pieczentarskiego stara-
nie bylo, abys byl za wysokie cnoty y odwarne spra-
wy, y zaslugi swoje, ktorych ia iako po czesci Spe-

Spectator tali y predicator niemniey publicè in facie
Reipub: iako y priuatum przed Panem zawsze bytem
odniosł przystoynne, nietylllo w Honorach, ale tez y
fortunach remuneratie. Jednali bono omine tamte
precefferunt aby te tym zdorniey, y powarniey w Dom
sie Wm^{da} Pana garnety. Poniewaz tedy w m^u Grota na
naywyrszym tam Stołlu posadzona iuz co do ozdob
przystoyna nagrodę wzieta, restat aby za zastugi
odwagi y koszty remuneracye brac poczeta. Dozre:
gom iako do tąd ile moznosc moia zniosta Wm^{da}.
pomagal tali y napotym w moiey zyceliwości y up-
rzymości, a fortunniey y da Pan Boż niz poten czas
przeciwoło tomu y racnemu Domowi Wm^{da}. persistam w
nadzieie niewatpliwa wzajemnych chęci y wdrie-
czności Wm^{da} przeciwoło mnie. Ktorego się
tasce z postugami swymi pilnie oddawam. Naym
Warszawie 9 Aprilis A^{no} 1622. Et co tu X. Lipsli pisze
ze nietylllo Honoru, ale y chleba był godzien tego nie
mogl ztasli Krolewskiemy ani szliostowac, nie a nie
za ustugi swe y koszty nieodniorzy. I zząd w Dolityce
Zyffarsza przy tych słowach. Videbis semper eo im-
pendi laborem ac periculum unde honos atqze
molumentum speretur przypisal swoia reka.
Jedno mię potkalo, a drugie omelito. Sam iednak
sobie był po wielkuey czesci tego przyczyna wolnemi
mowami Pana urazajac. Do czego lubo nierząd pub-
liczny et incuria Principis a dobro Oyczyzny przy-
wodzito, iednali et applausus Szlachty był mu przy-
czyna. Wiec y Przyiazn z X^m. Zbaraslim Kasztella
nem Lrali^oskim, y z inszymi ktorzy się natenczas
Krolowi z przeciuiwali, y zząd wiodel contrasto z Ciarn
kgw^oskim woiewoda Lenczychiem Generatem Wiel-
kopolskim. ktory Regias partes piastowal zawsze.
Hamowali go podobno wtey zbytni zarlitwości Stry-
ieczni tego X. Bislup Poznansli, y Pan Marszałek
Koronny, mianowicie gdy raz ostra, miał mrowe.
na Seymilu, naiaiuarz rano X. Bislup napisal do
niego Sedute, taka. Jasnie Wielm^o. Notum Wm^{da}
na wczoraysze iako mam sprawe lata iuz miedzy
Ludźmi, ledwie nie instampa. Atz niepodobno aby

22

czyje Listy miały tu ztąd rychley dośc nãd moie Dwóru. Pro-
szę moy drogi mci Panie bracie powierz go wóm. si placet
in fide meam abym go trochã obciãc mogł y dzis ie-
szczẽ Panu Marszałkowi postac do litorego opołudniu z
memi Listy wypadaiã. Deus testis ze nie ex curiosi-
tate to czyniã, ale ob bonum omnium nostrum ac de-
cus familiolã; obawiam siã abys mi siã ztego ialo
y wczora niewymowił, ale iz to czyniã ob sedandos ru-
mores y conceptos Dworslich litore sa, o wóm, mi-
hi sufficet, ani siã urazę, chocbym tali byl nieszczẽ
śliwy, zebys tego wóm dla mnie niechciã uczynic,
a meo iudicio zebys to lepiej byto, bo napierwszey In-
formacyey wiele nalery. A ImPan Marszałku iako
brat z powinności swoiey, wiem ze bedzie umiãt
wytorzyc fide wóm ku Panu y Oyczyźnie. Pluribus,
bawic niechcãc, szczeniwego dnia zycã wóm Panu
Do litorego tasli Braterskiey pilno siã zalecam. we
Szredzie 14. Xmbns. 1622. On zas tali mu odpisuiã.
Votum moie wczoraysze iesli po ludziach lata, chy
ba ztey miary ze lito memoria tenet Ktory Punkt
z przepisaniem go niech siã nikt chlubi Bóm ie ztey
przyczyny tak wężlowato ztozyl, aby qui poterat
capere, capiat, niereby nadnim siedziano y po
stowku roz bierano bo tak in malam partem inter-
pretatio nayspokoyniejsza kiedy siã kto cum
mente latoris nieznosi. Tosz zebys miã uDwo-
ru niepotkãto, nimem z Domu wyiachãt
uczynitem Votum abym kartã dymem puscit
zostawiwszy capitum in itã dla pamieci.
Nieracze mi wóm miec za zte: dam ia o so-
bie sprawã Listownã wprzod, potym ustnã
Krotowi Imci y na kozdym placu oswiad-
cze, ze y gotowy umrzec za dostoiestwo wóm
y przy nim wiãcy substancyey Lozyc niz ten
Zoilus co miã oczekãt paratus sum. Ale
za udaniem niechetnych Krol urazonym zosta-
wszy iako bys znatury wkozdy raz przedsiã
wãzyc

wzietym affelicie staty, abo raczej uporny, niedat
sie ublagac zadna exkusacya. Co oswiadczył gdy
o Starostwo Miedzyrzecchie proszony, nietyllogod
mowil, ale y conferowal woiewodzie Zenczyckie^{mu}
litory iakom namienil, niechec sluzyt, y nimprowa-
dzit. Oczym gdy oznaymit Pan Marszatek
tali respons odniosł, litorego autographum, ta-
lio y inszych wyzey pomienionych listow wtez
Kęze woliłic lazalem. Jasnie wielmożny mi
Panie Marszattu &c. Alta mente widzę repo-
suit Krol Jmć, niestuszną urazę, atym zatus-
niey ze puram intentionem niewwarzyszy
przewrotnemu dla swego zysku tłumaczowi
uwierzył. Ja ukrzywdzone zastugi moje przed
Sad Boga mego oddawszy non pulso wiecey,
a nieszczęściem się zem na tym stołku tak ubo-
gi usiadł, karmiac contentus, zawsze sorte mea
chciwy apelit zatykam. Wom Panu unizeme
dziekuje ze hanc opinionem Panu wybiasz-
iezeli na moy nie swoy pozytek laterem lauas
bo mię pewnie doparzy, abym warowal nieu-
toza, y lubo geste wymioty pinguis offa człow-
ieka drażnia zaciete zęby noszę, abym recto
consilio ad satisfaciendum Pana niczym obo-
wiazany przywiodeł, Lasce się z atym wom Pa-
na a ubostwo moje szczęściu wom oddawam
z Sierakowa d. 18. Ibris 1623. W tychże czasach
Krol wspokoynę Czczyzny czasy uczynil sobie prze-
jazdke, spusciwszy się wista do Gdanska z tam-
tad przez Poznanski y Kaliski woiewodztwo
powrocił do Warszawy, w szedzie od Ludzi moż-
nych, poymie barzo, nietylko czestowan, ale y up-
ominkowan, do ktorych y kilka mil drogi wy-
baczał. Powiadano ze ta gostina znacny Prowent
szkatule jego uczynila. W teyże drodze był z Jmć
zna w Probiedziskach dzierzawie naten czas jego,

23

Gdzie aby był przyięty y czestowanu Marszałek
perswadował y gorąco prosił. Ale niewymógł bo
urazonym zostając o odmowione Starostwo Mię-
dzyrzechie, więc potalich kosztach na Woynie
poniesionych, żadnym sposobem natę spere nie
dał się namowić. Napisał iednak do Broław-
tając go listem wpoznaniu te słowa dotozypo-
szy że na inszym nie nabruhowym placu os-
wiadczyć gotow, co Panu powinien. Jegor ro-
liu przyjechał do niego do Sieraliowa Protop
Sierniawslui, potym Podczaszy Koronny ktore
go Kostczanin urodzita cztowielu wielkich do
Statuow. A przyiachł ztey okazey że się o
Panne Krotoską dziedziczkę na Lobzenicy Baw-
linie & ktora przy Ciotce Herburtownię w Wie-
leniu cztery mile od Sierakowa mieszkała
starac chciał. y zmieszkawszy z Gromadawiel
ka Dworu niedziel kilkanascie tandem za sta-
ranem jego tamze ozenit się. Wkrotce potym
był w Łarkowie na pogrzebie starszego Syna
Pana Widy Łenczyckiego Starosty Bydgoskiego
tam cieszki Katar matiac, a ochocię Gospodar
skuey zktorym iakoby redintegrata amicitia byta
accomoduiac się, tym barzicy się zarazit. Tak
ze po kaszlu wrzod in pulmonibus się uczynit
ktorego Doktorowic zleczye niemogli, tak dale-
ce że w kilka niedziel umart anno atatis tri-
gesimo septimo & 17 Stycznia to iest w uiligia
Catedry S. Piotra Patrona swego Zestie iego nie
tylko Domowym zał, ale y obcym przyntosta
ko to oswiadczaia listy wielkich Lúdzl, ktore ze
tu przypisowac longum esset kazatem infra pow-
klifac samez Originaly, z nich patet quanta esti-
mationis był w Oyczyźnie y co przyznawala post-
fata kiedy liuor pariter et assentatio cessat

Matrona iego cieszliem zalem strapiona, pretlio
po Pogrzebie w Chorobie wpaada, z litorey zaledwie ra-
towana przez niedziel Lillianascie lexac. Byta
to Matrona Got wysolich y przy Suromnosci bia-
logłowskiej mesliwego rozsądlu. O litorey officio
pietatis admoneor abym co wiecey napisal. Poze-
sciui tedy Matrona swego, jednę część wielu
pobożności y Bogu, a drugą staraniu o dobru dzia-
teku oddata. Albowiem poranny czas w Koscielu
Oycow Bernardynow, lilla godzin trawia nakazi-
dy dzien co zbywato czasu to curis economicisim
pendebat bez wielkiego iednak ani szuretnego naz-
byt starania, y iezeli wlotowym przykladzie tedy w
nieu wopetnito sie to ze Sola benedictio Domini
diuites facit. albowiem nie Gospodarstwu cielkawe-
mu ale samemu błogostawienstwu Panskiemu
przypisac Zbior icy trzeba ktory na osmkroć
sto Tysiency rachowac się moze przy kosztach na
Budynek Kosciola y Klasztoru Sierakowskiego
y na hoyne Jarmazny poniesionych Mianowicie
Ano 1629. gdy powietrze y glod wielki panowat
nie tylko wszystkim urodzay wszystkich Najejności na
Poddamych wyzywienie Ziarna nieprzedawszy
obrocita ale y uctrendarzow cokolwiek bylo za-
trzymanych Zboz y gumien wczesnie zakupita
y to wszystko na ich obrocita potrzebe y wyzywienie
Zem sie ona iednak niekontentowata y po mnie
gdy raz wspomniawszy to obfite lzy wylata, za-
luzaj ze opuscita tak wielka okazja oswiadcze-
nia wiekszego ku bliznim miłosierdzia. A gdym
się spytal iakoby to bydz miato? Pzekita trzeba
bylo Srebra y Sprzety pofantowac y nie tylko swo-
ich ratowac ale y obcych y zem tego nieuczynita
boię się Sadow Roznych. Pobożność tej y Cnoty Chre-
scianskie wyliczac trudno iednym slowem rari
exempli

exempli Matrona et mulier timens Deum quoti-
tulo ia X. Bislup Poznanski stuznie honestavit
piszac do Cyca mego do Moskwy, y szerlio tam wy-
chwalajac iey Statek y pobożnośe gdy to młodych
ieszcze naten czas leciciek pod niebytnośe Mleza
wflamrze Maietnośei w lasach bendacey Pustelni
czy prawie żywot wiodta. Dzień cały trawiać
na pacierzu zadnymi sie drogami przez cały
rok niebalwiać y tyllko przez stugi, a mianowci-
cie przez Pana Legwelięgo Domowego a zyerli-
wego Przyiaciela Gospodarstwa Administracya
prowadzac. Ktory rozsadek naywieciey swiadczy
ta wedukacyey danej porostatym Synom. Albowie
lubo nas kochata tenerrimo affectu iednak y ten
zwycięzyla gdy nas przy sobie nigdy mieć nie
chciata y pokadesmy do Cudzych krajow niere-
chali zawsze w inszey Maietnośi nam miesz-
kanie nasnaczata Potym przez lat sześć conti-
nuo nas trzymata w Cudzych krajach a po po-
wrocie zaraz wydzien na Seym Ktery sie pod
ten czas odprawowat wyprawita. Co wielka rzecz
wtak wielkim iey affekcie. Umarta An^o 1639.
z wielka pobożnośia. Spowiedzi częste Akty skru-
chy, czyniac różne, przed Moniam iakoby pla-
cidi zasnetu y tak kilka godzin sine sensu lezac
iakoby sie obudziszzy rzekta wielbi duszo moia
Pana To ostatnie byto iey stone. Potym wygodzine
wymrze zasnienniu oddata Duchu Panu Bogu w
Wigilia S. Zoficy Patronki swey H. C. Naj. Oboicy
plci Potomstwa miała tyle: naprzod Jana kto-
ry we dwoch leciciek umart potym Krzysztofa
Lukasza, ponim Jondrzeja Ktory takze w Piłuch-
ach zszedt. Potym Anne, poniey Katarzynie wodzie
cinstrwie

cinstwie umarta. po niej Konstancją ułora wuilla
 niedziel po Wrodzeniu umarta y Franciszkę bliźnię
 ta a na ostatku Zofią. Annę za żywota swego
 wydała za Stanisława Przyemsliego Marszał
 ka Nadwornego Koronnego. Generata Wielko:
 polskiego Człowieka dostatkow znacznych, Staro:
 polskiej Cnoty iudicij solidi, lubo bez ostentaii et si:
 ne iactantia w Sprawach Rzptey recte szedt y woulu:
 dre. Iey zwiellą pilnością odumart Zony Anno 164.
 ktora potym zedszy za Saluba Rozrazewskiego woie:
 wodę potym Inowrocławskiego umarta Anno 1642.
 Franciszka Zalonnica S. Benedykta zostata po Smier
 ci Matli. Zofia po zeysciu talze iey szta za Stanisła
 wa Łoniec polskiego Kasztellana Krakowskiego Hetma
 na Wielkiego Koronnego. Wesele byto w Rytwianach
 w gromadzie wiellich Ludzi. Ale siedm niedziel tyłko
 znia pomierzlawoszy umart. Człowiek wiellu z rzo:
 szacowanu Czczyzny Strata, ułorey doznata zaraz po
 zeysciu iego wpadzy prawie in extrema pericula za
 Nęumieietna sprawa następie potym na Wład Hetman:
 sz Potocłkiego. O Synach, dwóch Kryzstofie y Łukaszu
 infra.

Andrzej ze Bnina Opalinskj Syn star:
 szy Ławczego Koronnego był Podkomorzym Poznańskim
 miał za sobą Mielzynska Kasztellana Inierzinskiego Corle drie
 dziezle znia sptodit Corle redne: w lat dwudziestu lilliu
 umart Anno 1625. Jaki presteie zescie abrapit ulteriozem
 expectationem, ułora onim czynily dotes Wrodzenia godne
 Wrody był pielency ludzkości pten a rząd y przyjazni ludzkiej.

Ian ze Bnina Opalinskj Rodzony y starzy brat
 Piotrow był wprzod Kasztellanem potym Woiwodą Kaliskim
 a nakoniec Poznanskim Starostą Inowrocławskim. Wrodit
 sic Anno nauki mnieysze w Poznaniu u Cycoiu Jeru:
 itow, odprawiały potym do Włoch łachat z W. Kapem Lano:
 m. Lem apowim Suffraganem Poznanskim. w Krymie lat lill.
 kę mieszkal, y tam Scholastica Stūdia Philosophiej, y The
 ologiej sluchal, tanta cura et diligentia, zeter modum exapit.
 Gaudium subtelności dowcip narbyt zaostny, wrytel smali
 zdisputacych Metaphisiczných y w słobnych Terminach y
 topnoszy. Co barzo przeszłoda bywa do Spraw potocznych y y
 mieżnego zycia, y do rozładku gruntownego. Po tacy dysku
 racy

dyszturowac umieia, nieczynic, y to dyszturowac abs. ²⁵
 niestosuiac sie ad particularia. Zgola in Platonis politia di-
 cunt Sententiam. Senelia o talowoych Szkolnych nauk
 ach, ktore ialo on mowi captiosis disputationum acumen ini-
 tum exercent. tali napisat. Utinam disputationes istae tan-
 tum non prodescent: nocent. Hoc Manifestum est commu-
 nij et debilitari generosam indolem in angustias istas co-
 iectam. Co rzecz sama Struy moy poliazat. Albowiem ni-
 y drugi bywoszy Postem y Deputatem, gdy uznat ze mu-
 Filozofia y Theologia niewiele do tych funkcij pomogta
 wielkiem staraniem nabyta nauka zagrzebt w domowym
 proznowaniu y na zadne publici nieuogrzeczat. Co mu-
 wrozyta Matka wleziy mu te Stowa: Janie tak mi-
 sie zda ze twoiey Filozofiey piec a olina tyllko bendac
 stuchaty. Acz gdyby sie byl chcial aplikowac moglby
 byl godnie sluzyc Rzpty wprawie, et in uaria eruditione
 bieglum bendac. Na deliberatorias gdy rai Krolowi odpis-
 at, taki mu sie zdanie jego podobats, ze kazat do niego
 Panu Leszczynskiemu Kanclerzowi napisac aby bywat
 u Dworu do Vrzeniu Dworskiego Saloby uharuiac drogę
 y nadzieie mu czyniac tym samym. Ale on zas narbyt
 przestrugat w Responsie y tak subtelnie odpisat y weszlowato
 ze Krol niezrozumiat y Marszalkowi Opalinskiemu dat
 List czytac, zastoniwszy podpis a proszac aby to wytlumacz.
 W tym Liscie gdy sie zobecney przy Dworze ustugi wyma-
 wiat, dotozyt Stow tych Tacita. Suadere Principi quod o-
 porteat, multi laboris assentatio sine affectu peragitur.
 Ideoq; plures esse qui cum Fortuna eius loquuntur,
 quam cum ipso. Tego Tacita niemal na pamiec umiat
 y po wietszey czesci przettumaczyt na Polski Jezyk. Sy-
 now dwoch wiednym tygo dniu stracit. Wladystawa
 iuz w roku dwudziestym pierwszym, ktory sie w Sutanne
 byl ubrat. Jana w rok dwudziestym, obay magnę so-
 luencies. Ktorzy iuz wnoszy alzbne barzo czer-
 citia Scholne do Gudrych Kraioy wyierdzac mieli.
 Kostawit iednaki trzech Synow. Alexandra, Konstan-
 tego Jana, pobożności był wielkiej y praiwie piezronę
 Sumnienia. Zbudowat w Opalewicy. Kostawit kostem
 wielkim ale z tym kształtym. w Grodziskuraj reformo-
 wa

Wiel barzo pielnie y korztownie pięć lioput wystawi:
wszy wtey ialo teraz iest ozdobię. Vmarł Anno 1637. na
Suchoty. Zaprawdę morte digna Christiano homine. By-
tem sam spectator tego, liedy, rara exempla dawal resig-
nationis et contemptus vite presentis spe et fiducia
melioris. Maiętności wiellie zostawit Synom, gdy do
Oyczystych litore się mu działem dostały, przyliupit
Łabiszyn y Pymarzew dwie Miasteczka z lulkurasta
Wsiami, Grodzisli Miasteczko talze z niemata Włoscia
Cwowel y Trciel talze Włosc wiellia. miał za sobą Po-
tulicha, dziedriczka z litora, wziął Pniowy Miasteczko z
killa, Tokwarlow y Janlowicz Osobną Maiętnosc. Ale
tanti non erat potąc białaglowę, chytrą, zta y przewo-
tną, przeciwo Alzowi y przeciwo Dzieciom prawie
zadnego Affelitu niemaiaca. Co oswiadczyła po smier-
ci iego; Albowiem przedarowawszy Pisarza Grodzkiego
Inowroctawskiego nieialiego Baranowskiego Łsiejki
pofatrowata w przed zdozywocia litore na Cwowol
miała wymazawszy Paragraf, litowy był se ustawiamia
to si ad secundas nuptias conuolasset. Potym zapis na
Czterykroc Sto Tysięcy prostym dlugiem wtez Łsiegi wpro-
wadziwszy. wczym gdy ex certis documentis, dowiedzieli się Syno-
wie fakszu dali Pisarzowi Actionem: a niechcaę rigorem Prawnym
postempowac, zgodzili się y Maiętnosc obięli. z szkoda iednak Ino-
wa wielka. Do Matka stupi ze wszystkiego, omni studio chia-
ła Dzieci, z podziwieniem wszystkich, y iako ieden napisal z po-
krewnych: Bestia foetus suos amant a coż człowiek, ktoremu
ad Naturam ratio accessit? a takta Pani; nie tylko człowieczą a
le y Zmierzca Naturę zgwalcita. Grauius est ze oraz za rodzo-
nego Wniecznego Brata y za Siestzenca takze rodzonego Meza swego
pawła. za Jędrzija Grudzinskiego Woięwodzica Kaliskiego: ktorego
palenska rodzona Siostna mężnia urodzita, a onę zas Grudzinska, rodzona
takze Wojewody Kaliskiego Siostna, a Ciotka tego z te Grudzinskiego; Na

przod, ad male et falso narrata o stopniu, tak powinnowa twa,
 iako y polrewności Papier dat dispense, a zanię Slub Kade
 przelupiony. Potym znouu postali do Rzymu opowiedaię
 ze sie y powinnowactwo y polrewnosc scisleysza znalazła, o
 lotorey ze doslonale nicinformowano przed tym niepostre
 zeniu przypisano. Interim ze uigore dispensy Contractus
 et Consummatum Matrimonium, proszą o powtorzoną dispense
 y potwoierzenie Slubu. Dotorono quanta scandala inde se
 querentur, y ze periculum, aby z desperatij niezheretyckli
 y koscioły litorych mata, lillianascie w swych dobrach wręce
 heretyckie nieoddali. Talsich plotek tam sita na zmyslawony
 w Rzymie otnymali druga dispense. Lotorey kopią de uerbo
 ad uerbum karatem wpisac nizey. Dowiedziawszy się ie
 szcze przed Slubem Marszałek pisat List do tey Paniey roz
 radzaię ktory infra talize karatem wpisac
 A gdy rozradzic nie mógł cum horrore et dete
 statione omnium Slub znouu powtorzany: oczym
 wiersz taki napisano.

Wuienkam, Siostrą, Zoną moiemu Mężowi
 Siestrzenicą Synową zostawszy Wuiowi.
 Matli Mera Bratową: przez me Stanowieni
 Wywrocitam na nice samo przyrodzenie
 Jesli Dziateli narodzę to moi Synowie.
 Oycu będa Siestrzency, amnie Bratunkowi
 Onim Oycem y Wuiem, Ja Matlą zostawszę
 Będa przecię y Gotlą krew zekrwia

Tali ta Białagłowa z ^{zmieszawszy} wa Dom nasz zatrudnita,
 y w szylwego przyczyną będa Mężowi co chwile niepomys
 niemi się powodzita. Będa chytremi n, nowami odsit
 dobrego, przedsięwzięcia dwozita. Marawicie ro edie
 uacyi Dziateli. Mulier Sapiens edificat Domum, mo
 wi Mędrzec. insipiens exstructam et fundatam manibus
 diruet.

Alexander ze Bnina Opalinsky Syn Jana Woie
 wody Poznanskiego Starosta Inowroclawski
 polat Rozrazewstia, Dziedzicze Jarosza Sta
 wone

wnego Rycerza y Rokoszanina Kasztellana Mię-
dzyrzeckiego (orla złotą Potomstwa niemając
młodo umarł ex intemperanti victu, gdyż w
Trunlu miarę przebierał, y tem zdruwia
w młodości napsował. Był splendide y sta-
wał Pansko na publiach Mianowicie De-
putatem będąc. O Honor Domu spólny
zarliwie się uymował in quadam differen-
tia Oculi, która z Domem naszym Kaszta
była, y loszu y starania nieratował. Do
Francyi z Stryeckym Bratem Opalinskim
Wojewoda Poznańskim w Legacyi po Lodo-
wã ierzłit. w illu dwudziestu Osob, y siał
do Ordoży tego Poselstwa przydata assistentia
iego. Umarł prematuro obitu Anno 1648.

Lukasz ze Bnina Opalinsky Mar-
szalek wielli Koronny Syn rzeci
Andrzeja Marszałka Leszyski Ło-
scierzynski Szrenski Watecki Ło-
ski Odalanowski, Lamiona elu,
Łosicki, Rubieszowski Wyski, Pilski
Gieranowski, Sieminski Metel-
ski, Wolbramski Starosta. Te
wszytkie Lrolewskie rzny miał czescią
sobie od Lrolow Panow conferowane czę-
scią z Lonami per Communicationis
us. otrzymane. Urodził się w Niedzie-
le Swięteczna w Rolu 1581. Ktoremu
Lrol Zygmunt III. w dziesiatym ierze
rolu wielu iego wzgląd mając y siał

zą pamięć na wielkie y znaczne przystąpi. Oycow-
wslie, w których czyniła pewną nadzieję, lubo to w
młodości wrodzona in doles. Ze Syn Oycy wydadnie
miał dat Sremskie y Szajskie Starostwa. Młodszy
wielki swoy az do rolu 21. w cudzych Kraiach
na przystoynym ćwiczeniu z wydawaniem zawsze
wrodzoney słonności swey do rzeczy woiennych
strawił. Na Dworze potym Królewskim, Kosztom
pracom y zdrowiu na powinnych postugach niesol-
gując, lat kilka obecnie strawiwszy, z przyrzeczenia
Boskiego wziął za Matronkę Panią Annę Grafian-
kę z Pilce Pilecką Wdowę pozostającą po zacney pamięci
P. Krzysztofie Kostce Starości Koscieryzyskim w rolu
1604. Z którą wielkie wziął na Podgorzu Maietności, ia-
ko Łale, Tuczyn, Solołow, Szendziszow, wszętko osob-
ne liliuze, któreby temi czasy pod 100000. Intra-
ty w dobrym rządzie uczyniły. O tym ożenieniu
lali doniego wstęp był y okazya przeczytać list,
długi jegoz reła pisany do Rodzonego K. Probozra
na ten czas Płochiego litoru uide infra. Pretło po
ożenieniu swoim iechał na powtorzone Króla
Wesele do Kralowa gdzie Pocztu trzydziści ko-
ni stawił tali Strounych, ze wszętkim Panietom
naten czas palmanami preribuit. Według potym
to iest Anno 1608. w cieszli y długo pamiętny za-
ciąg z Stanisławem z Lancuta Stadnikiem cito-
wielkiem przewaznym y Rycerska nauką wsta-
wionym zaszedrzy z wielką odwagą y Maietno-
ści y zdrowia, nietylko Vereioego y Honoru Do-
mu swego wcale ochronił, ale niebezpieczeństwo
ktore wielkie z przeciowney Strony nad wozętką
Krzęką wisiato Szablą zniost. Nie był nigdy tali
zaciąg w Polsce inter priuatos. Okazyą tego zascia
Communiter liliada zabranie, y po upomnieniu na

wydanie Psa gonczego. Naco respicit y Sarbieli
stawony nasz Poeta kiedy leues causas belli mie
dzy ludzmi wspominaiac napisat. Hic verba bel
lis vindicat, hic canis Heu vile furtum, Ale lu
bo przy inszych niesmalach Samieclich y ta
tez byta ale daleko wietsze y contempty y urazy
conuenerant. A mianowicie ze Stadnicli nieopo
wiedziawszy sie y mimo pozwolenie Kamien na
gruncie dziedzicznym liarat tamac y upomniomy
nieprzestat, hardzie odpowiedziawszy. Chlopoto dwoch
oskarzonych, nieproszac sprawiedliwosci poumat y
pomoczyl. Karzella Poddanego nastawczy wziat z
Stolowarciu Szpilierz nad Sanem odbiwszy ktodci od
Komor uiolenter opanowat. zemu niechciano ucy
ni sprawiedliwosci talicy, iatia on nad stuznosc
w szellu wyciagal. Karat zbic liymi dwoch tegome
winnych iednego Poddanego a drugiego w Sturbie
ben dacego Korala, tale ze Kosci w nim potamat.
Ta ostatnia uraza inimicitiarum causa potissima
Bo Spalinski ira et indignatione zrotascza iuuenili
uniesiony dwoch talize tego zbic tale liarat ze ich na
wozie wiesc musiano. Po talowoych urazach Ludri
obay zbierac poczeli y w iawna nieprzyjarn zarli
Cobyto Anno 1607. ialios ipso initio Octobris. Ornamit
otym P. Starosta Leczysli wodronemu swemu ktory
nateras byl Proboszczem Plocim. a potym ialom
wzney wspomniat Biskupem Pornanskim ten nie
dychanie zafraszowal sie, y w responsie do niego pi
tze, zeby smiere wolal niz te Nowine. Ze stowa pry
daie. niewiem zhad przyczynna, snadnie sie iednak
domyslalam ze nie z lom, y ze honoru swego broniac
zaczales sie na resolutia. Stawa y dobre smia pra
woda ze kordemu ingenie wodronemu nadeuszyl
lic, ale iednak disensie Domowe y zaciagi talice
nicinszy

nic inszego nieprzynosza, tyllio wywrocenie Familij
ialios to wim wyczytac mogt wostainiey woleu Oyc^ua
naszego, zwlaszcza ze zachodzisz w nieprzyjarn z cztu
wielkiem, u litorego boiazni Borey w Sercu niemasz
ani cnoty, tyllio, zlosc rozpasana, y smiata na wry
tlu. Tymi y podobnymi stowu, odwodzi go od tego
przydajac nathoniec, y te stowa: Omnia prius ex
periri, quam armis decertare Sapientem decet. O
toz do niego pisat Jan Firley Podskarbi Koronny
ktory rodzona iego siostrę miał za sobą. ale mutu
is offensis zabrneli tali daleko ze się cofnac tru
dno bylo. Zwlaszcza ex impotentia Stadnickiego kto
ry nieumiał nigdy inimicitias iednaniem deponere
czlowieku zlosliwy, hardy, y litorego z postęplow?
przewrotnych wшыscy pasim Diabłem nazywali.
A co w Liscie swym Testament Oycowski Bisluup w
spomniat; tali to jest ze inter Saluberrima monita
Synom swym dane ialoby prasaga mente, wloty y
to aby się chronili nieprzyjarni, y one zawsze ugoda
uspakajali. Ialosz y wtey mogtby się byl podobno
szrodetu z poczatku znaleci, ale mtodcic, dostatek, kto
ry byl obfity, serca dodawat y ustapic hardosci nie
przyiaciela niepozwalat. Przyzto tedy do rosterlu
y roznych uiolentiy. Naprirod Stadnicki natrzy wosi
Chmielnik Bladowice y Lachwatowska wola ludie
naslawoszy one splandrowat, y wniwec spustoszyt
Stugi Staroscine imat y wierit. A dowiedziawszy się
ze willadriesiat Towarzystwa, ktorzy iechali do Sta
rosty w Kanendre rzeczy koe zostawili tam, nast
y one pobrat. wzajemnie starosta swoy lud wia te
go Maietnosci zeslat, y per vindictam spustoszyt
A gdy się dowiedzieli ze mu ze Slasha pewne rzeczy
wieriono mimo wiedzenie dalekosz minicy consens Sta
rosty, lud iego wozy te robit, y rzeczy pobrat. O co Sta
dnicki nietyllio brzydka uerynit Protestacya ale y Stuf

liazat na drogach wlopywac z Sromotnymi napisami upo-
minajac aby sie strzegli rozboynilia Opalinskiego, ktore
Stupy gdy Starosta liazat znieść, a on ich zas pilnowac
swym liazat, do rozlania krwi przychodrito. ^{Narazem}
po Gromnicach Stadnicli uderzyt niespodzianie w Niedmiu
set cztowielu na Lud Staroscin, w Palilijowce wsi podta-
lia, y tam lilla Slachty zabit piechoty wyscinat. Potym
diffidationem albo odpowiedz w Grodzie Przemyslskiem
zapisawszy one przez woźnego y slachte przystat, gdzie
przyczyny nieprzyjazni to wspomniawszy, y one Opalin-
skiemu przypisuiac, nakoniec, haec ex formula przydat Ob-
sytam cie tedy przez tego woźnego y slachte, opowieda-
iac ci, abys sie mie strzezt na lorchym miejscu chodząc
spiac, do Kosciela, do Larni, bo sie na twoim gardle mscie
bende gdyzem az narbyt dotad cierpliwosci zazywat. Dat
w Lancucie 8 28. Aprilis 1608. In acta wprowadzona Feria
sexta post Nunciam Jubilate. Diffidationes talie lubo sie y
precione Pracou zdadza, y zwierzchnosci litowym in-
cumbit ulrzywodzonym subuenire, aby sie zaden przyoa-
tym ziemscit. Jednak ze ztego wybierajac lepsza jest
otworzyta nieprzyjazn niz sluyta y zdradliwa. Pro-
fessa perdunt odia vindicta locum, Ita que tegitur no-
cet. Ita przyczyna rozumiem przyrodta Przdkiow
ze talowoy prawem approbowali postempeli. Potey od-
powiedzi widzac Opalinski ze apertum et declaratum
hostem trzeba praelimire majac luyę ludzi znaczna
towarzystwa co przednieyze go z woyska zaciagnaz-
wszy w bilhanasie set cztowielu. Stuzatego posredt
pod Lancut y stawit pole nieprzyjacielowi, litowu talie
wyszedt, ale z ludem mnieyszym y ladaialim. Zaczyn-
uiz consentis armis uchodric poczeli, a Opalinskiego
Ludzie pod Lamieli podpadzly, on dobyli, et licentia mi-
litari, litowey utrzymac zadna miara niemogt, wni-
wesz spustozyli splondrowali y roybali. Sam Stadni-
cli z Lona y Dziecmi uiachat. Wiele sie tam stalo
violentię et rapinarum, y z tych zgotd postempelow. Co
nieprzyjaciel umiat, tym wiecey exaggerare protestatiami
listami y znacznie rozsythiego, lubo byto fatendum est sita
z tego

z tego przyczyniając. Otey Sprawie gdy się Król Zygmunt
dowiedział ex Senatus consulto posłał do Obudowa X. Opata
Tynieckiego aby Woyny zaniechali, a nadeciszą Prawo
Pospolitego się puszcili. Paruit Opalinski y do Kralowa
ziachal gdzie Convocatio była pod ten czas. Stadnicki
zas pod Odiard iego, Miasteczka, Wsi, Folwarli wszę-
tliwie naiachawszy spustoszył, ludzi siła porabiał, po-
mordował, Zbroja bydto Łonie, y wszelki dobytek
Poddanym pobrał, dwory spustoszył, y tyllko ze nie-
spalit. Koscioły nawet Sabaci iego wytupili y zgo-
ta wniwecz wszystkie Młaietności spustoszył czowie-
ka nie zostawiający. Wrocit się Opalinski w Jesieniy
Obozem się w polu położyt między Łalą a Łancutem
Tam znowu X. Opat Tyniecki przyiachal, woliując
y upominając ad pacata media. Promptum się
Opalinski poliazal. Od litorego do Stadnickiego po-
iachal, litory na ten czas za Przemyslem w Ry-
botyczach mieszkał. Tam nietyllko Posta Krolew-
skiego do siebie nieprzypuszcit. Ale y lud swoy
litory mu na ten czas przyszedł z Węgier, gora-
mi zemlnarowszy. Zład naymniej podobienstwo
byto, uderzył dwie godzinie przededniem na Oboz
Opalinskiego y stworzył taki straz a potym y lud
ze się żadnym sposobem nie dał zatrzymac. Pierz-
chnęli wszyscy, a za nimi widząc ultimum discer-
men y sam Opalinski. Wziął tedy Oboz, a w nim
wszyscy sprzęt y dostatek, situ zabit, situ poumat,
y po tey Sprawie Młaietności wszystkie zarywał, jak
swoiey. Opalinski do Sandomierza do Woiewody
Czarnalskiego Gostomskiego użedł, litory mu wotym
kazię stawit się Przyjacielem, lilliu Tysienicy pory-
czawszy, tam gdy się do niego skupiło colokwielu ro-
proszonego Ludu do Wiellicy polski poriachal do Sa-
ralowa, y tam ze wszystką Łupą u Ojca mego mie-
szkał, niemal putrolił, az na Sejm Łone, lednali y

U Syna zostawwszy porachat, gdzie frustra tenta.
ta pax bo sie slonnie niechcial Stadnicli. Bo ia
uo X. Arcybislup Gniezniensli w pewnym liscie pi-
sze Slonnosć do zgody Pan Starosta Cerausli w
tym samym wszystkim Ludziom oswiadczył ze sie
w Compromis wdac chcial. Pan Stadnicli za sie
zadną miarą nato nieporwalat. A to względem
Szlud litore gdy sobie wzajemnie czynili, wra-
temnie nagradzac niechcieli. Bo Stadnicliich
niechcial czynić ullam recompensam, ale to na O-
palinskiego uladt. Opalinsli zas to puszczał sub
arbitrium y uznanie przyjaciela. Z Seymu po-
wrocit Opalinsli do Wielkiey Polslu niemając
sit y potegi nprzcdowi rowney, na litora sie zra-
tunliu y pomocy lrewnych potrosze zdobywał.
Antezim Stadnicli niekontentuiąc się Maietnościami
Dziedzicznymi, resolwowat się y na Cerausk
y on maiechawszy Wolosc wszystkie odebrat z pod-
danstvom Gumna wymlocit, czynsze wybierał
Procentow wszystkie zarzuwat sale swoich. O-
co mu Mandat dano iako y inne wioleneye
Napisal do Dworu do Krola samego y do Dwor-
skich zastarzając się na Opalinskiego. Swoją Nie-
winnosć opowiedając. Odpisuje mu Krol nie-
tego usprawiedliwieniu niewierząc. List legotaki.
Wrodzony wiernie nam mity. Za przypuszcze-
niem W. F. do tasli naszej, y iakonym onym wia-
ry y zyczliwosci W. F. luy nam oswiadczeniem
to mu sobie po W. F. obiecowali, wczym się nam
przez pisanie swe opowiadasz, iz iednak inakse
wiadomosci y czeste nietyllo Margi wielu ich
brzez Sudzie W. F. ulrzywionych y poszlodzonych

przez co się wielka pokoiu pospolitego dzieje
turbacja ale y ozamystach i alisi wiernosci Two:
nowych Oyczyźnie y dostoiensiwu naszymu szlo
dliwych przestrogi powazne nas dochodzą. Coat
pliwość nam wniemaniu naszym to wszylko o
W. T. czynic musiato. Czemu rozumieniy iz pod
ten odiazd nasz przez Szrodli prawem pospolitym
ulazane ci zabiegac mieli y maia. Ktorych wto
dzy obronę ucisnionych, rząd domowy dozór pokoiu po
spolitego y bezpieczenstwa Rzpiety w niebytnosci naszej
poruczylismy y prawo pospolite podato. Na co iednak y
my sami lubo wtakiey odległości pilne oko mamy, y
mieć daley bedziemy. Przystojna bowiem y powinna
rzecz iest aby każdy spokojny Syn Oyczyzny na Prawo
się ogladając nietylko Zniego niewykroczał ale conten
tując się nim Poloszechnego Rzpiety jako naybarzicy o
chraniał, y cierpliwosc obserwancyey swey ku niemu
lubo tez y prywatnych urazach swych do czasu stu
sznego rzecz nie słowy oswiadczał. Co każdemu soni
to na czasie swym spramiedliwosc przynosi. Niem
niey y nas obchodzi y to w W. T. podług upodobania
swego Wzrad w Starostwie Leszaykim Z wielkim jako
Sprawę mamy Poddanych tamiecznych uciążeniem
niszczeniem Włosci y dochodow prowadzić, niema
jąc do niego ani mogąc mieć żadnego Prawa. Dzie
żawa ta Za uchwała Seymowa podlega salvo moder
no posessore oprawni K. Jm. Matzonki naszej Zarzą
mkt inzy niemoze tam żadney stuzney przywłaszczac
sobie władzy. Dla tego napominamy W. T. abys z tych
miar zpodinnoscia swasę porachowawszy tego n
potym zaniechat. Co Zwierzchnosc naszą daley ura
zac ludzie gorzyc pokoy pospolity mieszac by mogto
Czymać to dla Łaski naszej Zpewinnosci swey. Zy
czemu Łatym W. T. dobrego od Pana Zdrwin
Datt w obozie pod Smolin, kiem dnia XVIII. Lutego Ro
ku Łanskięgo M. D. ~~XX~~ Panowania Królestw naszymy
Polskiego XXIII Szwedzkiego XVI Od Pana zas Lrys
kiego Podkanclerz: Koron: przed ktorym się zalem wywo
dxi

dról z Nierówności na Opalinskiego wszystko woliu
zali responsy odniosł. Zatem niepomalu trudno
Sci y ulopotow TommPana, y rycze abyś ich Tom
rachlo prozen zostawisz milego polojie iuz ter to
michylonym wieluu zarzycal. Rozmaite wiadomo
Sci wsmi Hamci dochodrzy y nastych, o come byty
o praktykach Cudroziemskich byly odomolowych
niepokoiach, byly olitrywodach y ucisnieniu szlache
stym, byly o osiagnieniu dobr Rzpley wotym wozry
stym szedtem jako ryczliwy Przyjaciel wsm, nie
ytko redney ale y drugiey chce bydr prawo Strone
Wsci Panie z Szereosci Przyjacielu poznac, a seriosci
wotym gdy Przyjaciel bez olicherności z Szedtem zdo
wacim chce zebes smi Tom poznac. Zycze zebys
wsm uprzatal te trudności swe y smak ludziom do
siebie naprawil Zaciąg ten z Panem Starostą Lezay
skim prawda ze jest wielki, przenieg nietak ktore
goby przel spolny y spolna chce stron obu do zgody
y pokoin przynieci mirmiala, Chęci by tylko trzeba
niezeydzie naprzyjacielu mizeidzie na sposobach
Zaciąg uspokoiwszy, ludzi wsm chowa niebendzie
cie, Ludzi niemalac Samuadam y inzych przykryci
sie niebendzieci ustana rozmaite rozumienia usta
na szacunki ustanie to wszystko coby wsm turbowa
mogto Mam zate ze wsm to zdanie odemnie Przy
jacielskie przyiac bedziesz racyt. Dan w obozie pod
Smolenskiem a 19 Lutego 1610 Insze listy wtey
Sprawie ktore X Biskup Poznanski wpisal Kazat
a wiedne x² gset tu przypisowai z ktorych sira okoliez
nosi ut moles istius belli ktora pranie Oczyzn
wzysky byla zatnwozyta pokazui sie do tych od sy
Lam Czytelnika Lok 1609. tak sila Kosztow przy
niozsy musiat odpoczac Opalinski amaiac pe
wne przestrogi ze na Jego zdrowie czuwal. Rep
rzyjaciel w Wielkuey polszycy, o diachal do Ham
burku y tam nieznacznie kilka miesiecy mies
zkal. poko mu pieniedzy niezebrano tak z Inhaty
iako

ialo y z Contralitorow y z pomocy polowetonych. Bo mu
sterdziesta Tysicy dogodzyt Ociec mow ocossie barzo
za niego gniewala ellatia jego Ostarozanlia lito
rey Stadniclii byl wodzotym Gotezycznym bratem bo
tali onę iako y tego Sborowulie zrodzity. Kęzonnę
dlostry Cowlu Kartellana Kraliöuliego. Porocci
woszy z Niemiec iechal na Trybunal Lubelski y
dnie go pozwoat Stadniclii rognemi pogwamij. Tam
stanął y przyrachat do Aliasta rozpocze praiorem o
pisanym to iest roe trzydziestu osob Stadniclii zas
miał kulla sett Ktowiela z soba w Samym Mieście
litorzy zanim wędzie chodzili. A gdy mu Sprawy
nietak iako sobie obiecywał padły rozniewany
szukat okażey do zwady oktora, lano byto. Bo O
palinski mimo tego Gospodę chodzil. Zaczym roz
kazat swoim Ktorem miał z Strzelba natow Gospo
dzie y przed Gospoda dai przyczynę przechodzący
wprzod stony na Ktore gdy odpowiedziano szot
ieden Pachotkowi na ostatku idacemu dat wgebę
zład zwada a potym niestychany rosterk y wielkie
krmie rozlanie Albornem gdy Opalinski z gamu
swey Zeladzi ustępowac musiał do Gospody Lana
Turleya Podskarbiego Koronnego Starosty Lubelskiego
Swagra swego szurmowac Sabaci poczli do niego
a w tym Marek Malichi Lotmistrz pierzy Opalin
skiego ze dwiema sty Piechoty Ktora pod Lublin
em stata przyszedt. Wy padła tedy widząc taki po
sitek Zeladz Opalinskiego z Gospody y sita nazabi
iano z obu stron. Miasto wszytku wtumulcie by
to wrogim Ktorego bramy kazat Stadniclii opancuac
swoim Sahbalom az gdy się Rzemieslnicy et infi
ma plebs odio Stadnickego quo apud omnes labo z
kabat przytaczeli do Zeladzi Opalinskiego uciec mu
siat y iego lud bram odstapic. O czem iakie Dekreta
stanęty wypisuię z Ksiegi Lisieckiego Ktora o splendo
rach Trybunatu Koronnego napisat Tak tedy na gorsze

G. mielit sic byl naszym zasow na powagę Iny
 bernali Koronnego Refractorius Stanislaw z Luncu-
 ta Stadnicki, y chcial go byl, abo znieśc, albo bez quate
 opprobriare, ale sic mu to choc przeciwnemu niepo-
 wodlo. bo choc sic byl nato dobrze przygotował y wiez
 byl Miasto Lublin usiedł y opanował, y holo Ratusza
 y rozwińcionemi Choragwiami. Ludzi wiele pozabijał.
 sed auctoritate huius Iudicij fructus. Napred ter-
 mino taeto pozwoany oto, It Ciuitatem cum armis
 seditionem preseferentibus, aliquot uicibus ingresso
 portam Ciuitatis hominibus exteris armatis et tre-
 centas bombardas habentibus inedit et obsepsit u
 die egrediens frumcas et gladios cum Comi-
 tati suo sub Prætorio strinat. Tumultum excitauit
 multoties, y bombardas, et tonnentia in contemptum
 Iudicij exprodere iussit. Item quod quibusdam illius
 Collegij inimicitias denunciavit et minatus est lite-
 ras minus decentes ad Iudicium illud nullo re-
 spectu dignitatis Iudicij habito misit. Ad extremum
 quod admonitus per Nimitenalem a Iudicio ut ad di-
 cendam causam sine armis accederet respondit se
 id non facturum sed more solito armatum se ven-
 turum.
 Wltorey sprawni co sic tchneto nozeria
 rusznie iz sic tego Stadnicki nieprzat y Sadowi ta
 rzez byta madoma. Propterea Iudicium tam nu-
 merum pyxidum quam penarum numerando de-
 creuerat ut citatus a centum pyxidibus, a qualibet
 per quinquaginta marcas Summam quinque mil-
 lium marcarum Iudicio soluat a na drugie pro
 pozycie y punkta kazano mu odprzynadz sic
 Qued ex illis quæ illi obiiciebantur in contemptu
 Iudicij et personarum in Iudicio presidentium ni-
 hil fecit neq; dixit neq; cuiquam ea Iudicibus
 hostilitatem et inimicitias denunciavit nec mina-
 tus est nec cæqui uult. Na Terminię gdy przy-
 siegae miat Sad przeprosit. Zaczym y wine y
 przysiegi mu odpuszczono. Zta kondycje Quomiam
 propter epus cum hominibus exteris et armatis com-
 morationem

commemorationem et priuatis cum quibusdam in mi-
citas occasionibus et contentionibus et tumultibus diu-
poterant et ex submissione personali eiusdem de-
creuerat, ut intra biduum cum omni suo Comita-
tu et assistentibus e ciuitate excederet damna et
iniurias nemini penitus inferendo nec intra decem
milliana a Ciuitate Lublinensi commoraretur nec huc
iterum reuertetur ante determinationem Iudicio-
rum eorundem sub onere prius decreti tam ratio-
ne iuramenti quam ratione pacis pro bombardis cum
conservatione Termiri. Wyierdraizę z Lublina zata-
liim Deluuetem Stadniclu Konie na parzy Kasitel-
lanowi Kalislicemu Bratu hoemu pobrat sto lullia
nascie ialso otym Deluuet swiadczy 1610 fena 4ta
post Festum Visitacionis B.M.V. Oco wedlug onego
Deluuetu Konseruatyey zostat Banitus et proscriptus
zatak niepomylna w Trybunale odprawu poczat
Stadnicki majora molini y zaraz do Węgier do Woie-
wody Siedmigrodzkiego wypranit zktorym mial dobra
przyiazni od niego auzika prozacz y Sabatow zacia-
gajac A gdy Opalinski ze Lwowa do Leczayska poun-
cat wystat przeciw niemu sto koni Usarza ktorzy lu-
bo droge zastampili kusi se iednak niemieli
Lobym w Lasach Sandomirskih zasadzke uszymit
ale y ta se za przestroge y ostroznosca Opalinski-
go nie poriodta ktory przyiachat bezpiecznie ze
swemi do Leczayska y tam wziawszy wiadomosc
ze Npizl z Węgier posilkow co godzina se spodzienu
chcac go uprzedzie puscat se zanim ku Woyty-
czom idacem A przybyto mu Ludzi kulka set od
X²ney Ostrowskiej na Jarostamni Panicy Woiw-
odziny Wotynskiej Kostczanki z Domu corki nie-
gdy Jana Kostki Wojewody Sandomirskiego ta-
sita takze y krzywd y urazow od Stadnickiego po-
mieszcy data ochotnie ludu swego zktorym nie
spodziewani Opalinski nad Woytyczami stanawszy

32
z honorem w przod ludem Aprila kuli miał potrzebę to
iż iacno wsparł i na nich prawie wiechata część
Ludzi tego to sam Dwor gdzie z Domowych ogien ge
sta Strzelba przywitani. A w tym z Strzelania ge
tego zapalone strzody, y obory ze ogien w sztylo
w momencie ogarnął. Stadnicki nie wiedząc za
dnego sposobu obrony uchwodził porządek, którego kul
li Koraliow i iney pogonilo, sam chciał się im
olupie polazując mierzel czerwonych złotych a
le odpowiedzieli y ty nasz y to nasze a tali zabili
go y Perz niechali Korali głowę uciał, y onę Opalinski
ma przyniosł. Ktory lubo zniost Aprila iednali sen
ti eius illacrimavit zatując ze kiedy do tego przy
szli et necessitate factum excusuiac. Potym ciato za
bitego przesintował w Grodzie. Premyslslim tanquā
Banniti. Pozywali Successores nie tego ale z rze
ktora Seym Ańo 1615 uwolnit uznawszy actione
incompetentem in uinditione capitis banniti oczym
vide tegoż Lisieckiego to iak skonczona ta Tragedya
smiercia iednego a drugiego zguba y zniszczeniem
wszystkich prami dostatkow. Do czego przyczyna
była złość Stadnickiego do oppresyey do następo
wani nabliższy zawsze sktonna pycha przy
tym wszystkim sobie lekce powazaiaca, ktora się y na
Pana samego nawet uszczypliwemi pod rohoz mo
wami y strzeżem nad innych postępkami wyuz
data, y ządze zniestanie iego Krolowi w smak bylo
co gdy uznat Opalinski wielki miał ząd skoncze
nia nieprzyjazni pochop ale iakom wspomniat
najmieszzy zamiruszu wrodzonego Ktory mto
dosz y dostatek zagrzevat a wzgarda ciężka a
nimo generoso co raz zaostzata a boli zatonat
tego zawsze y często wspominat aby się przykta
dem iego kto poton niestychanych y niebezpie
czeństwo y silu postępkow niebez obrazy Prozey
populacyjnych potomności utakich razich strzofowata

33
talit poniorzszy w Substanczey uzczerbeli gaj mait
nosci iedne uniwech spustozzone a drugie roznomy
Kontratitami zatrudnione byly uel necessitate co
gente lat lillia albo widomowym odpozyniu albo
w Cudzych Kraiach prepondat. Roku 1613. Zostall
Kasztellanem Poznanskim na poratlu Sejmu tegoz
roku który byl in Decembre przysiege oddat ymiej
sce swoe w Senacie zastadt. Anno 1620 po Smierci
Przyiemsliego conferowal mu Krol Zygmunt III
Laskę nadworna sadzaiac go na miejscu Oycy iego
Co Krolowi bylo bargo frequens et usitatam ze Potom
li na Prząd Oycowosci substituebat. Wspomniat to
w mowie swey dziehujac za Pieczce Thomasz Zam
oylij która zaczał temi Stoiwy albo Senem racyey.
O ialoby to szegeshiwe Panstwa byly M. K. Krolu wie
dyby tali potomnosce w Oycowosci Dzieziczyla cno
fach ialo to em chcez aby w honorach na ich
mieysce następowala kiedy ten bywał y w Domu mo
im Urząd mnie przywracasz przez tego to jest przez Opa
linskiego bo on oddawał tę pieczce ktoregos także posadził
na miejscu Rodziciela iego y tam daley rzez swa pro
wadzi iakosz kilkanascie przyktadow takowey
w Urzędach Sukcesyy mogły narachowa Zostawszy
Marszałkiem zyczliwie mermie y pilnie dostoienstwa
Panskiego przesrzegat y onego pilnowat. Co namiecy
pokazat gdy Anno 1621. Piekarzski Krola zdradliwie
czekanem uderzył na samym wchodzeniu do Koscio
ła S^o Jana zakrywszy się za drzwiami Koscielne y z tamtad
Krolowi dna ciężkie razy zadawszy. Naten czas w
zatrowozeniu wszytkim presentiam animi y powinnośc
swego Vrządu oswiadczył sonicie. Alboniem gdy tu
multem męstychanym strwozeni Senatoromie co przed
Krolem szli y Biskupi ktorzy go prowadzili pouciekali
wszyscy a drudzy aż do Zakrystey, on naten czas
nam czynias y gmin wypendzias sam byłko skoczyl
do Krola y piekarzskiego potrzeci raz nan zamierzony
w teb tak laska uderzył ze do Łacmie przypasc musiał
gdzie go Krolowicz Władystaw który się był przed angli

mi trochę zabawił czytając pewną affizję przytępiorą
do Koscielnich drzwi ciął Szablą y drugieraz ciął hciał
ale Marszałek wiedząc quantum intererat zachować do cza-
su pewnego zdraycę tego przy żywocie obnił go samym
sobą y tym obronił y od Krolowicza y od Ellabartnikow y
od kilku inx rozpieszonych Szabel. Ktoremi by pewnie był
rozsielany y tali poymawozny go oddał gwardyey y do
więzienia ostrożnie zaprowadzić kazał. Potym gdy dno-
za rannego zaprowadzono na polowie na Konia wsiadł
z inx szermi Marszałkami po miejscu ierdril opowiedaie
ze Lpwo Krol y ledwie co rannym nalicznie do tego był
pewodem zeby się Krol samżę zolna Ludowi pokazał
za ledandum tumultum litory się zajmował. Ten jego
postepeli Krolowi był barzo pamietny, ale daleko wiecy
samey Krolowey Constaneyey litora go od tąd nary-
wata Main Marsale to jest: moy Marszałek y to mu
było znaczna do łaski Panskiej przyczyną litora mu
oswiadczył w konferowanych Starostwach Ktorem za-
raz napoczatku wspomniat. Anno 1621. Na Pospolite ru-
szemie z Krolem Szedt y stamt pod jego Dworską Chora-
giew Go Koni poczty Warskiego barzo wybornego bo wzy-
tko byto niemat Towarzystwo wolat to Krol niz osobna
Chorągiew znou Anno 1626 gdy niespodzianie gustaw
wpadł do Prus y niemat wszystkie opanował Poszedł z
Krolem wystawisz y pultorasta Koni Warsza samżę nad
wojskiem przez wszystkie bytnosi Krolewska w obozie re-
gimentował dobrem rzadem wszystkie wodac tylko ze
wojsko konne byto z Ktorem trudno wojowac na niepiłku
w okopie albo w Tortecach siedzącego Atoli czutose y oit
nose tego satisfecit wszystkim. Novum to genus bellandi na
szym niezwyckayne do tąd byto Ktore potym wojsku
Kwarcianemu y Hetmanom Ktorey z nim przyszli bardzose
uprzykrzyto Anno 1629, zostal Marszałkiem wielkim
po śmierci Mkolaja Wolskiego ustanicznie prawi przy
Dworze mieszkal z Kozłem wielkim co Pan rad widziat
Konfideney do mego mając niezwyckayne. To observatum
ze nigdy z pokojem nie ruszet się az wprzod nie dziat o przy-
sciu jego na Zamek Inclinaty Panskiej y affektu dobre
go wprzod uakayne obficie konferowane sine ulla panitus
repulsa ale y dowody nie Ktore znakiem są między Kto

remi ten był że gdy raz elżbiawzatek zamysł, miał dla och
ny ustawicznie woztów iechać do Cudzych krajów ³⁴ po
tat do niego Dynofa, na ten czas Łowczowa Depulskiego
rozradzając mu tę drogę y obiecując nam mieć prima
occasione uczynny respekt, a interim nim ta przypa
dnie ofiarując mu z szkatuły swojej dziesięć Tysięcy
Talerów yolicite zlecając Dynofowi aby to u niego wy
mógł aby przynajmniej nie odjeżdżał aż po Seymie Dy
nof litow y wiadom był Pana trudnego na wydziałek go
szd litow y wrzedeł do szarbu więc y znając geniusz odca
lony od wszelkiej prozby y afektowania czego od niego
ustępować to prawie obtupit y referując Marszałkowi
wziął. Teraz dopiero bierz dowód afektu Pańskiego
do upewniam że jest niezwoyczynny y lubo rozczymate
wiellui, Ten słotonosc przeciwno niemu wyprosił
gdy za jego Promocya conferował Danitowiczowi Łeciuowi
na ten czas jego oraz pod szarbstwo starszwo Przemyślskie
y Samborskiej ekonomicy lekko Arende. oktora, potezmie
Mniszek concurował dawać sto Tysięcy Głentu które
miał in paratis w Warszawie y Arende wedwoy nasol
niemat węższa postępował. Ale instancya Marszałka prze
wiodła co się jednak nie wygodziło od Danitowicza albo
on tak nagle utuczony y Elżbietę starszą córkę
jego a Matzonkę swoją własnie iakoby repu dyował niech
cąc z nią mieszkać dla iakichsi plotek których on
sam był przyczyną. W marcu potym przeko zalem stra
piona Na pogrzebie iey miał nie był który wielkiem
kosztem Marszałek sprawował w Łezajsku Napis
na Tablicy srebrney u Trunny taki Elizabeth
Filia Luca de Bnin Opalinski Joannus
Danitowicz Thesaurarij consors hic con
dita. Quae cum venisset in hanc vitam
ut quam optime mereretur & moretetur
Suffecit officio satisfecit debito Illud
implevit Deo hoc propterea explevit
re Nam cum ex inauspicati federe Ma
trimony non alium fructum quam ma

vorem trahit, citâ morte decessit Anno M. DC. XXIII. Aetatis 22. Druza forta Constantia wyda-
na bya za Pradziwniegiu Woiewodzieu Lawskiego ale
sta to pierwotem polegu umarła. Syn Adam wlat pa-
cni albo zesciu zszedł. Do potomstwa miał z Pilecia
uzora dnie swoia skoneczyla roku 1632. Biatagłowa
rozgladla wielkiego ostatnia Dobra swego Zdzierz-
ka ze Smierci iey Coronatya Ercewstwa y pogrzeb
bo to w Zytlio niemal wiedzynym roku bylo odpra-
wiony iekhat do Łotoch y tam dwie lecie zmiesz-
kal gaj. powrocit pusciozsy mimo sie niesmali
ciestwie od Danitowiezowiekiego Dobru odniesiono
z lotoryni przed wyjazdem do Cudzych Kraiow re-
conciliationem fecerat polat Long Danitowiezowi-
nę Siostrę Podskarbiego Koronnego, a pozostala wdo-
wa Pawła Sapieie Podliandierszego ŁOŁ. od litorego
Dobrodziejstwa wielkie odniosła. Albowiem Dobra
Radziminskiego przeszego wyMeza pod warszawą bnda
ce to jest wiezowno z kilkanastą wsi proprio are z wielkich
Cezarow oswobodziny na ni wielkie prawa porzyni karat
potym dozywocie szemat na Olizanach w Lifure Magnosiu
bardzo dobrej y z Zamkiem przepytzym takze wyjednac na
krolewstwach kilku Geranonach sie mni Meteki doży-
woci. A na Komii mobilii wszytki bardzo obfite y kosztowne
darowat z kad Marszałkowi wielkich przybyto daratdon
tak wdraly iako spryfa ktorego tez potrzebował bardzo Albo-
wim do Cudzych Kraiow odjezdziac tak wszytko między
stugi rozdac ze brevisus ni niezostate porzawszy, od nay-
mniejszey pranie rzeczy do naymniejszey. O częsci na-
tury dobrotliwej. Ktora nice niepozwohita wymowni sie z za-
dnij wlezy y prosby. Czesuj ze mgdy sollicitè et anxio koto
siebie niechodit melka ufnosua się na Opatrzaoe Boska
spuszczaj y zausze niemal w uscih maia. In ma-
nu Dei sortes mea Albomei. Ante Domine spe-
rari. Zgata co o Synach Pompeiusza napisat Historyk
jemu Stuzca Magnanimi est sperare semper.
Je nadziei gnutonato w nim zausze pomyslnie powo-
dzemi Dynof Woiewoda Sieradzki onim mianiat ze Lu-
dzie naymiej się staraią o dobre mienie y dobre zdrowie

A przecież egzultowac obowiazaniem. Dostatek...
 sztach zarowio nieganowaniem. Dostatek...
 onco koniecznie zaprowal yzniczyc, a dolazac obowiaz
 moze. Na pewnym wiodrocy kompanicy posiadaciu...
 bez byt Woladyslaw naczelniczas Krolewicz Polski zomysli
 wzeci si trochy szmarzatek apotym wicetchnawizy...
 ze dayzo mie Tysienicy czerwonych zlotych boich wla
 snie potrzebnue. Krolewicz nato. rozialby. Temi...
 cy. rzysci Salrow. Nieczciat atugo szmarzatek zandem
 gwarzyc przywiedziony pozwolit, A gdy sie znim daley
 targowano pozwolit znouu kontentowac sie stem Tysienicy
 talerow takich ktore bylko szty po zlotemu y groszy szesciu
 kilka dni potym walcz wakowat ktory otrzymawszy za
 raz prawie odrzku przedat iako wlot za sto Tysienicy
 takich Talerow. A przyszedszy do Krolewicza rzekt. Za za
 slugi moie przeciwko Domowi Krolewskiemu nietakicy
 nietaski podziwatem sie iako po WKm uznatem. Krolewicz
 zapomniawszy rozemony ytargu przeszlego spyta
 sie wesymby takim? y twardzi ze sie umiwozym nieczni
 by mu mat bydz niepraw. Zaty szmarzatek. A mmies dla
 Boga WKm nie praw. Ktorey przyczyna ze na kilku
 kroci stu Tysienicy szkodnie. Znouu Krolewicz spyta ia
 kim by to sposobem. Odpowic szmarzatek ze dtuga persua
 zya ytargiem onegdajszym wymogtes WKm na mmie
 zem se stem Tysienicy Talerow zlotych kontentowat ktore
 mie podkaly. A kiedybym ia byt pieruszy ceny y mozby
 nieustepowat mialbym byt miomylni sto Tysienicy goto
 wych zlotych. Zaczyn mam szmarzatek przyznanie narzekac
 pohy sie WKm do Krola Pani Oya swego nieprzy...
 aby mi to byto nagrodzone a tym se
 y gozta nieistylepce. Dawa na przypawic. Turz sobie do
 wte potka cie lepiej. Ale wracajac do Lego powstalo
 nego ozenienia w rok ponim to rok 1637 det mi Pan
 Bog Corke Katarzynie ktorey potym w kilka lat matka na
 Suchoty chorujac umarta. A on zes w lat trzy pozostal za Mat
 ke Terlecione Krzysztofa Ossolinskiego wojewody sandomir
 skiego pozostala wdowca z ktora takze wzial Dobra Marek
 nose w mrota na Podlazu y Krolewicz zne dawie to ces
 Wolbrom pod Krakowem y przybyta wiece pod Lublinem
 lym za powodek Pamey dat Corke

wojczownicą za Brata ięć rodzzonego za Zbigniewa Firleja
Starostę Lubelskiego a gdy ten poroocioszy z ekspedycyi
z pod Pilawice z fatygi y niewierani umart w pułkoralat
po śmierci ięć dat ięć znouu za Jaluiba Ferrazerostie
go Łaszellana Łatishiego który był polym Łowiecoda
Inocroctawskim zaktorem była także iakio wyrey
w wspomniono opalinska Małkathou i tak Corlig wy
dawczy Staroscia albo waczey wieciu przestęgo Praca
mi zdrowie mając barzo zważłone y bez siły ostabia
też prawie zgrzybiatość ostatnia ponosząc nad lata
po maten czas Prędziesiąt osmy roli bendził. Vznat
ze Vrzad Małkathowski niemogi ex dignitate pra
stowac daley y był honorem bendge y wiecliszy bydy
rozumiejąc, ex Contemptu eius y Krolem karal sy
nowocowu swojemu Podkomorzemu maten czas Porzą
dziemiu traktowac aby pozwołit ustapic in perso
nam eius Łaski Co tacno effecit nietylko ob vetera
ejus merita tak y z tęć miary ze Krol zyczyl sobie
obecnego na Dwerze Marszałka któryby mu mogł
wygodnie sluzyc. Gdy tedy Krol do mego napisal
deklarując się ze gotow wolięćgo dosyc uszyjni. on
mu tak odpisal. Najasnieyszy Miłcwy
Krolu. & Ten moy zawrze był umysł raz wzią
wszy na się Łaski Krola s. pamięci Pana Oycy
W K M Ci Vrzad ten Marszałkowski sluzyc w nim
iędnostannie az do zeyscia mego y takę zyczliwoscia
iaka powszystkie czasy zawrzem Krolom Panom
moim ile sit y zdolności stannate oswiadczał.
Teraz kiedy wola Boza mmie wtak daleki wiek
prowadzi inter etatis grauioris incommoda
co u mmie iest naywężkšie ze niemożę usta
wiczna przy Boku W K M Ci usługi powin
nose tak pracu witego Vrzendu iakobym chiał
y iakom zwykt sustinere a tak gdy odpoczy
nek latom y sitom moim iest potrzebny a przy
tym przytęćnie takawa W K M Ci deklaracya

ze chcesz ten Honor w P. smu moim zatrzymac
y na miejsce moje substituere Synowa mego
Podliomorzego Poznanskiiego, niemogę tylko to
uniżenie w K. m. podzielić zatem precie
domowi mojemu affekt a potym stosować się do
ley w K. m. y resignować ten Prząd, Na litery mi
ultra obiecując Condition tego deferes Panu Podli
morzemu Poznanskiemu litery onze z godnie y do
nie przykładem Prządow swoich piastować będą
smiele w K. m. przyrzekam. J. J. Datt w Wi
slicach 24. Januarij Anno 1650.

Predko potym w dlużając woiwodztwo Rawskie
non petenti Lrol poslat, niechając go mieć bez
tytułu, lubo on nim pogardzał. Zyt potym lat
killa az in Anno 1654. die Nona septembri
w Wislicach umart. tak sibi presens ze tego
dnia List do Zięcia swego Pana Rozrazickiego
zwiewody Innoctanskiiego diktował y podp
sał y zapieczentowany uż List Ceduta w tozo
no ze nim Kozak zmni wyjechał Panu Bogu
Ducha oddat. Pogrzeb 1ma Decembris był w
zaysku u Oycow Bernardynow ktorym Kosci
miejscie zbudował dawczy do robot wres w kto
rey Kilkanasie Kmieci y dawczy quotannis
im znaczną Jarmuzną pierniczną y w legu
mniach tak ze go precipuum tam fundato
rem zwali. Tamże sita ornamentorum do ko
scista spramit. Et onich w Jarmuzni siezeli
się godzi rzei rozruty idg benigna quan
dam & benevola natura jako winny do
broczynności uważali ze gdy co komu dawat
pleno affectu dawat.

Alphs. Nr. 77.

R. 36.

Львівська
бібліотека
ім. В. Стеф
АН УРСР
ВІДДІЛ РУК
Бао-